

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Borțiori nefrancați nu se primesc. — Manuscrisurile nu se restituie.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele:

BUREAU de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nur. Angenfeld & Emeric Lesner
Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Goldberger,
Ehstain Bernat, Julius Leopold (VII. Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o soră garmonă pe o colună 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o soră 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 38).

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fr., pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 208. — Anul LXV.

Brașov, Duminecă 22 Septemvrie (5 Octomvrie).

1902.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1902

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corone, pe șase luni 12 corone, pe trei luni 6 corone, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonamente numai la numărul poporal de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 4 corone, pe șase luni 2 corone

Pentru România și străinătate: Pe un an 8 franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Congresul din Veneția.

(u) În anii din urmă s'au aușit multe despre congresele interparlamentare, despre congresele de pace, unde se adunau bărbații diferitelor națiuni spre a discuta asupra întrebării, cum s'ar pute împăca chestiunile de certă între popore, cu un cuvânt, cum s'ar pute face pace.

S'a întâmplat însă, că umblând după pace, se încurcau și mai rău itele, mai ales că unele popore nu voiau să recunoscă drepturile altor popore și cereau pentru sine și drepturi de acelea, cari nu li-se conveniau.

Asemenea congrese s'au ținut în mai multe orașe ale Europei și tot-deuna erau de față și Românii,

între cari mai ales bătrânul Urechia fie ertat, își ridică mereu glasul pentru drepturile naționale ale poporului român din Transilvania și Ungaria.

Acuma nu s'a aușit cam de mult despre congresele interparlamentare. Anul acesta era să se țina la Viena, nu se scie însă din ce cauză, a fost amânat

Ceea-ce făceau bătrânii, senatorii și deputații, în congresele interparlamentare, s'au gândit să facă și tinerii între sine. Să se adune și ei, fiii diferitelor națiuni, și să se sfătuiască împreună, să lege frăție și să lupte împreună pentru umanitate și pentru drepturile poporelor.

Un tiner de la școlile înalte italiene cu numele *Giglio Efsio Tos* a fost acela care, înainte de asta cu câțiva ani, a pus temeiul la o societate internațională a tinerilor uni-versitari, căreia i-a dat numele de „*Corda Fratres*“.

Acosta societate, seu federațiune a ținut deja două congrese, unul la Turin în Italia și al doilea la Paris. La congresul din Turin a fost ales președinte pentru secția română Lucian Bolcaș, care tocmai atunci fusese eliminat de la academia de drept din Oradea-mare și de la toate academiile din Ungaria, pentru că accentuase drepturile naționale ale Românilor, ér la congresul din Paris a fost ales studentul universitar Ioan Scurtu, care s'a distins și el prin apărarea acelor drepturi.

Lucrul naibii însă, atât la congresul din Turin, cât și la cel din Paris, Românii au dat de împotrivire din partea tinerilor maghiari, cari nu voiau să recunoscă, că un tiner român din Transilvania seu Ungaria să fie președinte și reprezentant al secției române.

Tinerii maghiari glăsuiau adecă, ca bătrânii lor șovinisti, cari au declarat de atâtea ori în dietă și în adunări, și ca scriitorii de pe la diarele șoviniște maghiare, cari în fie-

care și scriu și imbată lumea cu apă rece, spunând, că în Ungaria nu există alte naționalități afară de naționalitatea maghiară. Se țineau așa-dér, ca orbii de gard, de ideea, că un tiner român din Ungaria nu poate reprezenta națiunea română, deore-ce este supus ungar.

Se înțelege, că împotrivirea tinerilor maghiari n'a găsit resunet, nici la Turin, nici la Paris, căci ceea-ce este, nu se poate tăgădui, și decă în Transilvania și Ungaria trăiesc trei milioane de Români, nu se poate decreta, așa numai tam-nesam, că acei Români nu trăiesc acolo.

Etă de ce tinerimea națiunilor civilizate din apus a stat pe partea Românilor și au decretat, că de vreme ce Românii sunt Români, fie de dincóce, fie de dincolo de Carpați, ei pot să fie aleși ca reprezentanți ai națiunei române. S'a enunțat cu un cuvânt, ca înscrierile în secțiile federațiunei să nu se facă după state, ci după națiuni.

S'a întâmplat însă, că pentru anul acesta congresul tinerilor a fost invitat la Budapesta.

S'au făcut pregătiri mari pentru acest congres, care era să se țină în luna trecută. Guvernul și mai ales ministrul Wlassics a dat tot sprijinul seu comitetului arangiator. Un lucru însă era hotărât dinainte de cătră tinerimea maghiară, spriginată se înțelege de guvern, ca pe studenții români din Transilvania și Ungaria să nu-i primescă la congres de cât sub firma maghiară. În Turin și în Paris ați învins voi, dér aici nu vă lăsăm să invingeți. Tinerimea din străinătate, care va veni la Budapesta, nu trebuie să afle, că aici există și o tinerime română, slovacă, ori germană etc., care ține la drepturile sale naționale! Și decă vor veni reprezentanți ai secției române, aceia nu pot să fie decât din România.

Tinerimea română însă n'a vrut una cu capul să renunțe la dreptu-

rile sale și de tema să nu-și ridice în sinul congresului tinerii români glasul și să arate tinerimei din totă lumea, că sunt năpăstuiți, fiind-că nu li-se dă dreptul să se prezente în lume ca ceea ce sunt — adecă ca Români, — comitetul arangiator maghiar a trimis în ultimul moment o circulară în totă Europa, anunțând, că congresul nu se va mai ține la Budapesta.

Atunci societatea „*Corda Fratres*“ a hotărât, ca totuși să se țină congresul în orașul Veneția în zilele de 1, 2, 3 și 4 Octomvrie.

La acest congres s'au prezentat peste o mie de studenți, între cari opt-șeci de Români

Primirea, ce li-s'a făcut studenților a fost foarte căldurosă și, după cum ni-se anunță prin fir telegrafic, hotărârile congresului sunt favorabile pentru Români, căci li-s'a recunoscut dreptul, pe care de altminteri nimeni nu li-l poate lua, de a-se prezenta la congres, ca ceea ce i-a lăsat Dumnezeu, adică ca Români.

S'a enunțat cu alte cuvinte principiul de a se pute înscrie în federațiune în secția națiunei, căreia aparține fie-care student, și nu în secția statului, în care este cetățen.

Se înțelege de sine, că supărea Maghiarilor este acuma foarte mare și s'au ridicat deja glasuri prin foile din Budapesta, în cari se dice, că mare greșală s'a făcut de la început, când s'a invitat să vină congresiștii la Budapesta, pentru-că era de prevedut ce se va întâmpla, căci dor'cestiunea naționalităților esista și atunci. Acuma însă, că s'a revocat congresul, dic acele foi, rușinea este cu mult mai mare pentru Maghiari.

Și etă că acuma a venit ca puză pe colac congresul din Veneția, unde s'au prezentat atâtea studenți franceși și italieni, cari au făcut înfrățire cu Românii, un fel de înfrățire latină, care este foarte neplăcută șovinștilor noștri!

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cântece.

I.

Pe aripa clipei ce sbóră
Iubirea-mi de-ași sta s'o aștern
O candelă sfântă, senină
Luci-va prin vremuri etern.

Dér clipa se duce, n'astăptă
O vorbă să-i spun cel puțin
Mă nit după ea și mă 'ntunec
Și-s singur... și-s tot mai străin.

II.

Printre foile resfirate
Unde 'ți cânt acum iubirea
Am găsit strivit un flutur...
Iși aflase mântuirea!

Sta cu aripile 'ntinse
Restignite ca o cruce

Și par'că 'mî șopti în taină
Că și dragostea-ți s'o duce.

III.

Minune mică, răsăfată
Deprinsă să te joci cu tóte
Mi te-ai jucat în drum odată...
Și póte așa a fost să fie
Că bietu-mi suflet nu mai póte
Să sbóre 'n lumii de veselie.

Și-ar vrea în fie-care clipă
S'alerge peste văi și déluri
Culcat pe-a mitului aripă...
Și să-ți aducă de prin stele
Comori de vis de idealuri
Și drag din cântecele mele.

Pe vîntul tórnei pân' la tine
Să știi c'am să-l trimit deséră...
Îngădue'l să ți-se inchine!
Èr decă vrei mi-l retrimit
Pe-un vînt duios de primă-vară
Culcat pe florii îmbobocite.

Veturio.

Baba nesățioasă.

De Dumitru Stănescu.

A fost odată ca nici odată, că de n'ar fi fost nu s'ar povesti, și ascultați, că povestea de aici încolo s'a găti.

Au fost odată doi bătrâni: un unchiu și o babă, și acești doi bătrâni erau șeraci... știți, lipiți pământului, dór un biet bordeiú aveau și el rēmas dela părinți, unde să-și odihnescă trupul nóptea, de umblet după mâncare, ori după niscăi sdrențe de pomană, că umblau totă ziua amēndoi, unul într'o parte și altul într'alta.

Și ce se mai rugau, șeraciú, la Dumnezeu să se mai indure și de ei să le dea ceva și lor, un ajutor să nu móră de fóme, că ecă de câtă-va vreme abia își mai mișcau picioarele să umble după cerșit.

Într'o zi de Duminecă, până baba să mai mătore praful de prin bordeiú, că se făcuse de un lat de palmă, ecă sub o laviță, ce aveau în bordeiú, o iarbă micșoră și cu frunza bățosă.

I-a părut babei bine, că era verdēță

veselă și a luat frumos tot praful dimprejur și a udat'o frumos.

I-a spus și moșului când a venit de unde s'o fi dus; el a dis, că ce se bucură așa de o iarbă, par'că cine scie ce ar fi.

A trecut ziua și a venit sēra. Sēra, decă s'au culcat moșul și baba, ecă, a visat baba cumcă iarba aceea e norocul lor și că ea o să crească repede, că o să crească într'o zi, cât crește alta într'o lună și, că curēnd o să facă pom mare-mare, de are să se înalțe până la ceriu, de vor pute să se urce pe el și să ajungă la Dumnezeu să-i pótă spune și ei ce aveau pe suflet.

S'a deșteptat baba cu inima plină de bucuria și cum s'a deșteptat s'a dus iute la iarbă să o vadă ce face.

Se mārise, iarba, vere, bine de tot, se ridicase de două palme dela pământ și era gata să ajungă cu vârful de lavița sub care creșcea.

După aceea s'a dus baba la unchiuș și i-a spus ce visase.

Moșul ér a ris de ea, că se ia după vise.

Revista politică.

Dece zile au ținut în Viena *sfaturile asupra pactului vamal*. Miniștri austriaci și ungurești și-au pus în cumpănă toate sforțările, ca să facă ceva dată unui de alții, fără nici o ispravă. Și se dice, că după atâta sdrăbă, s'a ajuns în cele din urmă la o învoială asupra cestiunilor mai de căpetenie, cari privesc pactul, neînțelegerile cele mari s'ar fi aplănat și pactul e ca gata. Au rămas însă totuși câte va puncte asupra cărora nu s'au putut învoi pe deplin. Nu mai era din seșiști unguuresci trebuiau să se reintorcă la Budapesta. (Ei s'au și reintors alaltăeri). Vor veni însă miniștri austriaci la Budapesta și aici se vor încheia tratările, înlăturând micile greutăți, ce mai stau în calea rezolvirii definitive a învoielii economice dintre cele două state dualiste.

Scim, că în timpul din urmă procurorii ungurești s'au pus în mișcare *contra diariștilor germani din Bănat* pe *Cramer* din Timișoara, pe *Korn* și *Krisch* din Chichinda-mare. Toți au povățuit în diarele lor pe Șvabii din Bănat, ca să fie cetățeni credincioși ai Ungariei, cum au fost și până acuma, însă din drepturile limbei germane se nu lase nici o iotă, pentru-că Germanii s'au născut, în Germania trebuie să moră, și în limba germană se să învețe copiii a vorbi și a se ruga în Dumneșu. Acești diariști au crezut că nu fac nici o fărâdelege prin aceea, că dau fraților lor de sânge asemenea povete, dăr se vezi, că procurorul era de altă părere. Procurorul ținea și el cu cântecul, care se cântă mereu pe toate cărările, acuma de vr'o trei-șeci de ani și mai bine, și care dice, că în Ungaria totul trebuie să devină maghiar. Ești de ce numiții diariști au fost în judecată la curtea cu jurați din Timișoara și Seghedin și pentru povetele, ce le-au scris ei și pe cari le credeau nevinovate, li-s'au dictat pedepse aspre de închisore și de amendă în bani.

Tote acestea au fost cum au fost, dăr scim, că după sentința juraților a venit o altă sentință de la șeful poliției (căpitanul orașului) din Timișoara, care spunea, că *Cramer* să părăsască orașul în timp de 48 de ore și să se ducă în orașul, de unde era. Va să dică i-a dictat pedepșa, care se dictază vagabunilor, hoților și femeilor cu moravuri ușore,

căci numai pe aceștia îi trimeteau până acuma cu escortă la locul, de unde erau. — Omenii, cari poartă condeii, în totă lumea civilizată se bucurau până acuma de cea mai mare libertate, și sentințe atât de aspre nici față cu redactorii socialiști și anarchiști nu prea se aplicau. Esemplul șefului de poliție din Timișoara l'a urmat în scurt timp și șeful de poliție din Chichinda, care a dat poruncă, ca și Korn să părăsască orașul în timp de 48 de ore.

Se înțelege de sine, că auzind despre aceste lucruri, diarele din Germania și Austria s'au revoltat și au început să protesteze și să dea aspră dojană autorităților ungurești, cari, dîc ele, au nesocotit până într'atâta libertatea pressei, în cât pe redactorii foilor germane îi tratază ca pe nisce vagabunși și îi trimite „*per sub*“ la domiciliul lor.

Clubul diariștilor din Viena a dat o declarație foarte indignată spunând, că pedepsele cele aspre dictate diariștilor „*sunt brutale și asiatice*, cari au provocat antipatia tuturor Germanilor“.

Pe boala maghiare le ustură rău acest bobărnac, dăr de fala golă tot nu se lasă. Așa diarul „*Budapesti Hirlep*“ răspunde cu îngămfare la dojenele pressei germane și spune, că Maghiarii trebuie să mērgă înainte cu politica lor națională, ca să păzescă „*unitatea națională*“ în instituții, legi, cultură, societate, și nu trebuie să tolereze, ca „*agitatorii*“ fie pangermani, fie dacoromâni, fie bulșlavi să semene zizanie în țēră. Burenile trebuie plivite, dîce „*B. H.*“, ca să nu omóre sēmēnăturile...

Am înțeles...

Duminea trecută s'a deschis seria *sērbărilor de la Șipca* prin inaugurarea bisericeii înființate în amintirea luptelor de acum 25 ani între Ruși și Turci. După inaugurare s'a dat un banchet la care au participat oșpeții ruși în frunte cu trimisul Țărului, marele duce Nicolae Nicolaevici S'au rostit toaste de cătră principele Ferdinand al Bulgariei și de cătră marele duce, accentuându-se legăturile de răsă și politice amicale dintre Ruși și Bulgari. A doua și a treia di au urmat manevre militare, spre care oșpeții au fost concentrați 35,000 soldați bulgari. Manevrelle reprezentau lupta de acum 25 ani între armata rusescă și armata turcescă, comandată de Suleiman pașa. După manevre a urmat defilarea trupelor pe dinaintea oșpe-

ților ruși și a căpeteniilor statului bulgar. Rușii au lăudat ținuta soldaților bulgari. Cu revista trupelor, serbările s'au încheiat, ēr marele duce Nicolaevici s'a dus la Constantinopol.

„Corda Fratres“ la Venetia.

Miercuri au sosit la Venetia studenții universitari din România, în număr de vre-o 80, pentru a participa la ședințele Federației internaționale a studenților „*Corda Fratres*“.

La sosirea vaporului în basinul San-Marco, au mers întru întâmpinarea lor cavalerul *Jacchia*, președintele secțiunii italiene „*Corda Fratres*“, și *Falzin*, președintele comitetului local.

Primirea studenților români a fost foarte cordială. S'a strigat! „*Trăescă România! Trăescă Italia!*“ Toți studenții purtau lenta de colorii naționale.

După schimbarea salutărilor, studenții români s'au coborât în piața San-Marco, de unde au pornit spre diferitele hoteluri, ce li-se hotărâseră. Pretutindenți au fost primiți și salutați în mod simpatie. Dimpneună cu studenții, au sosit și câți-va diariști români.

La 2 ore după amiază s'a făcut la gară solemnă a reprezentanților studențesci din Franța.

A fost imposant cortegiul studențesc, care a plecat după amiază de la gară, cu congresiștii sosiți. Intre aceștia se afla și vice-președintele delegațiunii române I. *Scurtu*, președintele secțiunii speciale a Românilor. Reprezentanții sosiți deja pentru congres s'au dus să întâmpine pe cei cari veneau.

În numele orașului a sultat pe sositori asorul Rava, apoi s'a format cortegiul, care era precedat de gardiști și de muzica orașenescă, care intona imnuri. Studenții strigau: „*Trăescă „Corda Fratres!*“ trăiescă Venetia!“ Multimea răspundea salutând pe studenți și aclamând diferitele naționalități, cu deosebire pe cea română. Mergeau în grup strâns, mult admirat, două domnișore făcând parte din cortegiul.

Sera au sosit alți congresiști. S'au reînnoit demonstrațiunile Românilor, cari fraternisază cu colegii lor italieni. Pretutindenți Români sunt primiți cu cea mai mare simpatie.

La sosirea Românilor, asista și consulul local român, comandorul Galucci.

Studenții italieni în București.

Comisiunea de studenți, ce a fost alăși de asociația „*Corda Fratres*“ pentru primirea studenților italieni a adresat cetățenilor capitala române următorul apel:

Lubiți concetățeni,

Câte-va zile ne mai despart de mo-

mentul fericit, în care națiunea română va avea în mijlocul ei pe reprezentanții studenției universitare italiene — pe fiii așelui frumôse Italiei, care este însa-și leagănel României.

Frații italieni vin să înapoeze visita camarăților noștri și — străbătând ținuturi străine, fără să se oprăscă — vin să ne îmbrădușe cu devotațiune și iubire, aducându-ne salutul nobilei națiuni, de care ne lēgă identitatea sângelui, unitatea menirei de ginte, frăția seculară a celei mai nealterate amiciții.

Lubiți concetățeni,

Studenția universitară română, adēnc pătrunsă de importanța acestei comisiune de recepție, care — împreună cu voi: părinți, frați și amici — se dea acestor zile caracterul unei adevărate serbători naționale.

Ea va lupta din tôte puterile ca primirea acestor vrednici fii ai latinătății să fie demnă de noi!

Lubiți concetățeni,

Facem un călduros apel cătră voi toți și vă rugăm să ajutați această comisiune de recepție prin tôte mijlocele posibile.

Veniți cu mic cu mare la primirea ce le-o vom face, secundați-i pas cu pas, nu lipsiți orî de câte-orî va fi nevoie de voi și nu uitați, înainte de tôte, că avem datoră sfântă de a dăta fraților italieni, a lui Traian, a răsărit o soră demnă de Roma glorioasă și eternă!

Comisiunea de recepție.

București, 17 Sept. v. 1902.

Pentru recepțiunea studenților italieni, membrii Asociațiunii *Corda Fratres* s'au constituit în comisiuni speciale.

Se vor da festivale la Ateneu și la Teatrul Național, se va organiza o retragere cu torțe și un banchet se va da în onorea tinerilor italieni, ēr o comisiune îi va conduce în vizitarea orașului.

De asemenea comisiuni speciale au fost delegate de Asociațiune pentru recepțiunea studenților italieni la Predeal.

Ce se petrece în Balcani.

„*Neues Wiener Tagblatt*“ primesce o telegramă din Salonic, în care se vestesce, că în vilaetele Kossowo și Salonic domnesc agitațiuni.

O bandă de 110 inși au năvălit în *Vodena*, unde Bulgarii s'au supus patriarhului grecesc. *Membrii comisiunii, cari incasau birurile aprôpe de Vodena, au fost asasinăți.*

Sinafă numeroasă arestări.

Artileria turcă a distrus o ghiulele de tun castel de lângă Mitrovița, în care se închiseseră capii albanesi.

— Diarului „*Zeit*“ di Viena i-se comunică din Belgrad, că în vilaetul Monastir agitațiunea se sporesce. Locuitorii multor sate fug în munți. S'au chemat rezervelle sub arme.

— Dăr de ce nu crezi, uncheșule, că să facă Dumneșu o minune cu noi, că noi, slavă Domnului, n'am omorît pe nimeni, n'am furat dela nimeni, nici un rēu n'am făcut nimēru, ba am făcut bine cât am putut și noi când am avut... I s'o fi făcut milă lui Dumneșu de noi... că am trăit cu cinste atâția mari de ani și scie Dumneșu ce face.... când și când nu lasă pe omul cu frica de el.

Moșul n'a mai diș nimic. Scia el, că așa era, că fuseseră bun și cu frica lui Dumneșu amēndoi, și baba și el, dăr nu prea credea în minuni, că nu prea veduse cu ochii, dăr vedēnd credința mare a babilă a tăcut, a lăsato' să se bucure cu amăgirea.

A doua di iarba crescuse încă-odată pe atâta.

A treia di ajunse cu vērful la lavița.

— Unchiaș, să mutăm lavița de aici să crească iarba, că nu mai are loc.

— Mut'o despre mine.

A mutat baba lavița în partea ailaltă.

A doua di iarba crescū și mai mult,

de peste vr'o patru zile ecă ajunse cu

vērful la o poliță, de era pironită sus sub tavan, de puneau pe ea fel de fel de lucruri.

Baba se duse la unchiaș.

— Unchiaș, uncheșel, ia să scoți dumneata polița aceea de sus și s'o bați în partea ailaltă, că a ajuns iarba la ea.

S'a înderēnicit moșul, că unde mai pôte el să se urce să o scôtă și să o bată aiurea, că el e bētrân de abia se pôte mișca, și decă o cădea?... De geaba, că se ținū baba de el până mută polița.

Peste câte-va zile iacă iarba ajunse tocmai sus în tavan.

Baba ēr la moș.

— Unchiaș, unchieșel, hai să găurim casa sus să pôtă iarba noastră eși și cresce, că nu mai are loc în bordeiul.

Acum s'a supērât moșul rēu.

— Dar bine, mătușă, ai înebunit acum la bētrânețe de tot... Cum să găuresc eu casa, să ne plouă orî să ne ningă?... atâta avem și noi și vrei să rămānem și fără ea cu nebuniile tale, să ajungem să murim ca câinii afară în drum?...

Cu „*unchiaș* te rog“ cu „*uncheșel,*

te mai rog“, cu „*uite că se întâmplă taman ca în vis și te pomenescă că e adevērat să ne rugăm de el să ne mai ușureze sustia de viață*“, s'a înduplecat moșul și a spart sus de a eșit iarba afară.

Decă a eșit afară, ce să vezi dumneata?... se înălța iute, iute, de se minuna moșul și se îngroșa de se făcuse ca un copac d'aceia groși și îi cresceau crăci deși și puternici, de era ca și o scară, de se putē urca pe el în sus și un copil mic.

N'a trecut mult și i s'a pierdut vērful pomului în nori tot înălțându-se mereu cătră ceriu.

Într'o noapte ecă mai visază baba un vis: se făcea că venise un ânger la ea și îi spunea, că a ajuns copacul până la ceriu, și o sfātuia să trimită pe unchiaș la Dumneșu să cēră și dēnșii ceva, că i-se făcuse lui Dumneșu milă de ei, că fuseseră omeni de ispravă și suferiseră atâta sērăcie, ēr de cārțit nu cārțiseră nici unul împotriva lui.

S'a deșteptat baba și cum s'a deșteptat a trezit pe unchiaș și i-a spus visul.

Moșul tot nu credea, măcar-că veduse minunea cu copacul cu ochii.

A pornit a se sui pe crăcii copacului mai mult așa, ca să-i facă gustul babilă. Dăr vedū că se urca ușor ca și cum ar fi fost tînēr de două-șeci-trei-șeci de ani și atunci a crezut și el, și a hotărît să se urce cât or fi.

Și-a luat diua bună dela babă, s'au învoit ce se cēră dela Dumneșu, și-a făcut cruce ca Romanul, a eșit din casă pe gaura din tavan, și s'a tot dus încet încet până la ceriu, că până la ceriu mergea copacul.

Ajungēnd la ceriu a dat de Dumneșu, i-s'a închinat și i-a cădūt în genunchi, multāmindu-i că l'a învrednicit să-i pôtă vedē fața.

Dumneșu i-a diș să se ridice de jos și l'a lăudat și pe el și pe mătușă, că au fost omeni bun și îngăduitori, și lumea bine dela ei a vedūt, dăr rēu ferit'a sfântul, și fie răsplătat cu ce s'ēl dăruiască, ca să-i fie rēsplătat pentru faptele lor.

Moșul, după cum se învoise cu baba, a cerut la Dumneșu să le dea nițică pu-

— Scirile sosite în Belgrad din Monastir (Macedonia) devin din ce în ce mai alarmante. *Totă populațiunea districtului a pus mâna pe arme. Aprópe de Tsairli a fost o luptă între țărani și între trupele turcesci. Nouă țărani și doi soldați au fost uciși.*

Un manifest publicat în Belgrad invită pe cetățenii sârbi să alerge cu grămada la meetingul, care se va ține Duminecă în Belgrad și în care se va trata despre aceste fapte.

— O notă oficiósă, pe care o publică „Allgemeine Zeitung“ spune, că Rusia și Austria nu au de gând să încépe acum nici o acțiune energică pentru restabilirea liniștei în Macedonia în scop d'a se evita niscăi posibile complicațiuni, — cu atât mai mult, că se apropie érna, care va face de sigur liniște.

— Diarul „Neues Wiener Tagblatt“ publică scirea despre *asasinarea consulului rusesc din Ueskueb, Matzkoff.*

Nesătuii coloniști.

De sub podgoria Aradului, 29 Sept. 1902.

Comitatul nostru al Aradului, cu majoritatea sa covârșitoare de locuitori români, încă de când s'a născut planul de a un-gurisa cu ajutorul coloniștilor, a fost luat la țintă de către stăpânirea din Pesta. Cele dintâi colonii în comitatul Aradului s'au întemeiat, spre cea mai mare amărăciune a locuitorilor băștinași, de cari stăpânirea țării numai atâta grije pórtă, ca să nu emigreze cu toții și astfel să nu fie cine să plătescă dările cele multe și grele.

Din cele vr'o 7 colonii, o colonie, adevă o pacoste a cădút și pe comuna Ghioroc, unde stăpânirea a adus Ciangăi de prin Bucovina, cărora le-a dat pământ și de lucru, le-a dăruit femeilor răsboie de țesut, ba le-a plătit până și instructori de cusut. Le-a ușurat sórtea, numai ca să póta subsista și lucru de căpetenie, să póta răspândi graiul maghiar în locuitorii Ghorocului, ai Cuvinului, Covăsințului, Șiriei, Minișului, Păulișului și ai altor sate învecinate.

Chemarea Ciangăilor, din punctul de privire ungueresc, a fost sfântă și acésta au priceput-o și Ciangăii, căci pentru a răspândi mai cu efect limba dulce a lui Arpad, nici nu s'au mai dus să lucre în pământul căpétat aprópe de bogdaproste, ci s'au înfundat acolo unde omului i-se deslégă limba, în crășme, unde pe cale socială cugetau Ciangăii să resolve des-naționalizarea „Valahilor“.

Cu golirea sticlelor însă s'au golit și pungile Ciangăilor, statul n'a mai căpétat nimic din rata ce trebuia să se încasseze, ér în schimb a căpétat jalbe lungi și jelnice, că Ciangăii din Ghoroc pier de fóme și că vor să se călătoréscă îndérét în țera fagilor, în Bucovina.

Stăpânirea îngrozită de starea des-

nădējduită a Ciangăilor a și trimis un comisar ministerial, care însoțit încă de doi funcționari ministeriali, au și fost în Ghoroc. I-au căutat apoi pe Ciangăi și s'au îngrozit de sérăcia lor. Iute s'au pus deci și au conchemat reprezentația comunală, căreia comisarul ministerial i-a descris starea Ciangăilor (pe care reprezentanții mai bine o cunosceau!) și a cerut reprezentanței ca să rupă 30 jughère din pășunea comunală, aflătoare chiar în capul satului Ghoroc și în apropierea gării, unde locul e mai de preț. Cele 30 jughère aveau să se împartă éráși Ciangăilor. În schimb comisarul a promis, că se va rupe din o moșie a statului aflătoare fórté departe și la un loc fórté réu.

Dorința comisarului și a Ciangăilor însă nu s'a implinit, deórece d-l Nicolae Lungu, harnicul preot gr. or. din Ghoroc, s'a sculat cu țările în potriua celor ce vor să dărăburéscă moșia locuitorilor români băștinași. I-a spus comisarului, că viile partea cea mai mare au trecut în mâinile arădanilor și altor proprietari străini, că ghorocanii n'au căștiguri, că ei să încovóie sub povara dărilor și că e curată batjocură a celor lipsiți, ca să li-se iee pământul pentru a fi dat unor venetici din Bucovina, cari nu s'au dovedit vrednici de binefacerile pe cari statul numai lor li le-a împărțit cu largă mână.

Apărarea intereselor locuitorilor băștinași din Ghoroc, făcută de către inimosul și destoinicul preot Lungu, a aflat complăcerea și a unor reprezentanți Unguri, căci știind, că ce plătesc Ciangăii, s'au alăturat la părerea preotului Lungu și au respins cererea comisarului ministerial, care a trebuit să plece fórté supărat din Ghoroc.

Va esopera el alte ajutóre pe séma Ciangăilor, căci în lada țării plătim cu toții, dér comuna Ghoroc n'a putut-o capacita pentru „scopurile mărețe“ ale coloniilor, cari e peste puțină să nu indigneze pe locuitorii de băștină.

D-lui părinte Nicolae Lungu din Ghoroc, acestui păstor tréz, care și sufletul și-l pune pentru credincioșii bisericeii sale, de trei ori laudă i-se cuvine: că a apărat hotarul comunei, că i-a spus trimisului din Pesta, că ce plătesc Ciangăii coloniști, și că nu s'a speriat nici de un comisar ministerial.

Strugure.

SCIRILE DILEI.

21 Septemvrie. v.

Esamene de voluntari. Partea cea mai mare de voluntari a depus „vițelul“, și Dumneșeu scie de câte-ori reparata pușcă Manlicher. Nécăzurile vieții cătănesci voluntarii le schimbă acum cu plăcerile „țiviliei“, se înțelege numai aceia dintre ei, cari s'au purtat și au învățat așa, ca să fie învădnicii cu sabia și chi- piul de oțțir. La reg. de infant. 33 din

Arad 16 voluntari au cădút la esamenele de voluntari, ținute în Oradea-mare, și 6 dintre ei vor trebui să servéscă și al 2-lea an. Cu tóte acestea cei din Arad au adus și fală regimentului românesc. La esamenele voluntarilor din reg. 33 (Arad), 37 (Oradia), 10 (Ciaba), 30 (Dobrișin) și 16 (Seghedin) nota primă i-s'a dat unui voluntar român, tinérul jurist Gheorghe Telescu, fiul venerabilului protopop gr. cat. Gheorghe Telescu din Arad. Oficerimea din Arad s'a bucurat de succesul strălucit al acestui tinér. Ceilalți voluntari români din reg. 33 din Arad de asemenea s'au purtat bine. Toți au reușit la esamen ba Aurel Chelnician a fost al 2-lea, Sever Barbura al 4-lea din 32 voluntari reușiți la esamen, ér Moise Curtuțiu, Eugen Fejer, Alesandru Caracioni și Iustin Petruț încă au obținut calcul bun.

Asociațiunea pentru sprijinirea învățaceilor și sodalilor români din Brașov face atenți pe acei părinți, cari doresc a-și da copiii la meserii, ca să-și ia mai întâiu informațiuni de la biroul comitetului, căci alt-cum nu se mai intervine pentru aplanarea neînțelegerilor provenite din încheierea defectuósă a contractelor.

De la Reuniunea femeilor române pentru ajutorarea véduvelor. Dómna Maria I. Burduoiu din Brașov, a binevoit a se înscrie în șirul *membrilor fondatore ale Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea véduvelor sérace române din Brașov și Sácele, plătinđ 50 cor.* Pentru acésta do-vadă de interes nobil către Reuniunea noastră, exprimăm în numele comitetului și pe acésta cale mulțămítă sinceră dómnei Maria Burduoiu. Brașov, 21 Septemvrie v. 1902. Pentru comitetul Reuniunii: Balașa Blebea, presidentă, Dr. I. Blaga secretar.

Incrucisătorul „Elisabeta“ și bricul „Mircea“, cari se află în portul Constanța, vor fi trecute în inspecție țilele acestea de dl. colonel Coslinsky. În ziua de 24 curent aceste două vase ale flotei române vor pleca sub comanda d-lui colonel Coslinsky la Sevastopol, spre a întórce visita flotei ruse făcută la Constanța.

Visite la Sinaia. Mâne, Duminecă, vor veni la Sinaia Principele și Princesa de Saxa Meiningen. De aici împreună cu regele Carol și Principesa Maria, înalții óspeți vor porni pe câmpul de manevră. Principii de Saxa Meiningen vor sta în țéră până în 15 Octomvrie, în care timp vor visita mai multe localități. — După manevre M. S. Regele va visita domeniile Corónei Peniș, Gheorghita etc., precum și mai multe comune din partea de sus a județului Prahova. În vederea acestor visite se fac pregătiri în arătatele comune.

Peregrinagiu la mănăstirea Hodoș-Bodrog. Cu ocașiunea sərbătorii s-tei Márie micé, d-l preot Romul Măeruşan din

frunțașă comună Șiria, comitatului Aradului, a peregrinat la Hodoș-Bodrog unde se află unica mănăstire românească din metropolia gr. or. rom. Zelosul părinte Măeruşan a fost însoțit de vr'o 400 creștinii din Șiria și trecénd prin o mulțime de comune până a ajunge la mănăstire, li-s'au asociat și alți evlavioși. La mănăstire i-s'a rostit poporului predică înălțătoare de inimă și după-ce cei mai mulți au fost spovediți și cuminecați de către pioșii călugări, poporul s'a împrașciat în grupuri mari, conduse de preoți și însoțite cale de 200 de pași de egumenul sfintei mănăstiri. Egumenul la despărțire le-a dat binecuvéntare peregrinilor, cari au bătut drumurile cele lungi, ca să înalte rugăciuni la ceru și să-și afle mângăierea sufletului.

Nou doctor în medicină. Din Viena ni-se scie, că Marți în 30 Septemvrie, d-l Irimie Tătaru fi promovat la universitatea din Viena la gradul de doctor în medicina universală.

Inimă nobile. Ni-se scie: D-le Redactor! Comuna frunțașă *Feldióra* de lângă Brașov, mi-a dat ocașie a mă convinge de bunele prosperări, ce le face. La 1 (14) Septemvrie tótă românimea din Feldióra sərbătorí pe un binefăcător al comunității bisericesci. Fiind testamentul făcut de nenea *George Silvestru Pălăea* întărit, s'a găsit de cuviință, ca întru amintirea donatorilor (nenea George și lelea Zina Pălăea), să se facă o serbare. Pe cei mari îi bucura fapta lui nenea George, pe cei mici corul și orchestra instrumentală, căci știu este, că Românii feldiorenii își au ochestra lor compusă din 12 țărani. Pe la órele 2 p. m. modesta casă a lui nenea Pălăea se umplu de amici și cunoscuți în frunte cu preotul Micu și învățatorul Taus, și îi felicitară de nobila faptă. În stradă corul intonă câte-va cântece, apoi în marșuri esecutate de orchestră porniră cu toții spre stupina din apropierea satului, care proprietate (210 stânjini, lățime, 198 stânjini lungime) nenea George Pălăea a testat-o sf. biserici. În drum spre stupină la podul peste Vălcănița, convoiul se opri pentru a saluta pe unii prietini ai lui nenea George, cari sosiră din Brașov. Cu toții ajunși la stupină întinseră o horă, și din noué strigăte elogióse răsunară la adresa sərbătoriiilor. Intr'aceea se făcú un grup din cei 30 beneficiari ai testamentului, avénd în mijloc pe donatori, și se fotografară. Un alt grup se formă din orchestră, coriști, coriste și numeroșii óspeți, care încă fú fotografat. În urmă s'a servit „câte o îmbucătură și o gură de voie bună“, cum țicea unul dintre óspeți. Preotul nu întârziă nici aci, pe pământul testat, a felicita pe testatori prin cuvinte alese, dorindu-le vieță lungă, ca să-și póta îndepłini și restul dorințelor, cari crede că vor fi tot atât de binefăcătoare, ca și faptele de până acum.

tere, că prea îmbétrâniseră, de nu mai aveau de loc; să le dea câte-va vitișóre să aibă cu ce se hrăni, bordeiul să li-l mai drégă, că sufla vântul prin el ca la el acasă, și să le mai dea și lucruri de ale casei și ce mai trebuie, ca să ducă vieță tihnită și mai bună.

Dumneșeu a fost mulțumit cu cererea moșului, că nu cerea lucruri mari, și i-a făgăduit, că tóte le va avé după pofta inimei.

I-a sărutat unchiașul mâna și a plecat să se cobóre pe pământ, ér la putere se simția ca și un tinér, măcar-că pèrul și barba îi erau albe ca zăpada cea curată a ceriului.

S'a coborít.

Décă s'a coborít și a ajuns acasă, ce să veđi dumneata?... baba îmbrăcată frumos cu fustă bună, cu încălțeminte bună, cu legătură de cap bună, bordeiul spoit frumos, cu ferestrele șterse, întra pe ele sórele de înveselea tot și tóte, de-ți era dragă lumea. Colea un tron cu fel de fel de lucruri; pe vatră óle, crăcane, tingiri și câte alea tóte; în pat saltele, plăpâni

și perne de puf, d'alea moi... în sfêrșit bogăție, că nu crez să fi fost altul să aibă mai multe lucruri prin casă în tot satul.

I-au venit moșului lacrămi în ochi și a cădút în genunchi și a țis babil de a a îngenunchiat și au mai mulțămít odată lui Dumneșeu améndoi de atâtea bunătăți.

După aceea a eșit prin curte.

Aci alta: pătule pline de bucate, un grajd cu cai în el, șopron cu car, cu plug, cu țările pentru iarnă, staule pline de boi și de oi; ér de o parte în curte o bivoliță și o vacă, améndoué fátate de curénd, le sugea mălăcul și vițelul, ér porcii hondrăneau de colo până colo.

Și copacul copac; nu pierise, tot acolo sta.

S'au bucurat ei, cel unchiaș și cea babă, multă vreme de bunătatea lui Dumneșeu, până într'o ții ce 'i veni babil:

— Ia ascultă unchiaș, ia mai dă pe la Dumneșeu nițel și îi mai cere să ne facă boeri și pe noi, că prea ne sucesce și ne învădtesce ciocoiu de stăpân al moșiei; ce e la Dumneșeu să mai facă una?... Cere-i niscăi case mari, mai mari ca ale

ciocoiului și avuție mai mare ca a lui, că nu mai avem de a face cu el...

Moșul de acolo:

— Lasă babo, ce să-l mai supărăm, că o fi avénd el și altele pe cap, las' că avem noi destul cât avem, că n'a avut atât neam de neamul nostru.

Baba aș, nu, că ea așa vrea, și el să se ducă.

Moșul trăise bine cu ea tot-déuna. S'a gândit: „Ce să mă cert eu cu ea tocmai acum?... Hai să mă duc“.

Și s'a dus, a cădút ér în genunchi înaintea lui Dumneșeu, i-a mulțămít de câte le dăruise și i-a spus, că s'a rugat baba așa și așa din pricina cutare și cutare.

Dumneșeu nu s'a împotrivit de fel. 'I-a făgăduit.

Moșul a plecat pe copac în jos și când a ajuns acasă a găsit în locul bordeiului un palat, nu alt-ceva, armăsari la grajduri, argați în curte, ciobani cu turme mari, căeri cu hergheli de cai, de tóte când e vorba, cum au boerii cei mari, de rămase stăpânul moșiei ca un calic pe lângă ei.

Au trăit ei, unchiașul și baba, așa bine ér multă vreme. Se îndulciseră cu traiul bun améndoi, de nu se mai putea. Câte odată stăteau de vorbă și se minunau singuri, de ce noroc dăduse pe capul lor și adese-ori se gândeau, că este păcat că au să móră când-va și n'or să se mai póta bucura de bogăție și de traiu bun.

Într'o ții baba:

— Știi ce, unchiaș?

— Ce babo?

— Mie mi-a trăsmit una prin cap.

— Ce ții-a trăsmit?

— Multe făcú Dumneșeu pentru noi... N'o mai face una?

Ce să mai facă, că dór n'ai fi vrénd să te facă împérătésă.

— Ba aceea 'i vorba!... Să am necasuri cu tótă lumea, nu-mi e bine așa cocónă cum sunt?

— Apoi dar ce?

— Să 'i cerem să se îndure să ne lase să trăim într'una, să nu mai murim. Moșul a început a ride.

— Apoi tu vrei să ajungem, eu Dumneșeu, și tu Dumnezeică, cum veđ eu?

Nenea George Pilțea, emoționat de dragostea consătenilor, răspunde, că nimic nu l'a îndemnat la această faptă, decât dragostea față de Dumnezeu și neamul său. Spune că și-a agonsit cu trudă mica moșie, dăr o lasă cu totă dragostea scopurilor bisericești convins fiind, că conducătorii bisericești, vor fi credincioși executorii ai dispozițiilor testamentului său. Mai vorbi d-l Ilie Savu, exprimându-și simțimintele de bucurie, când vede, că fapta cea bună a lui nenea George și a soției sale Zina este apreciată după merit din partea comunității bisericești, și dorind imitator în toate părțile. Intonându-se încă câte-va imnuri, convoiul pornesc spre sat tot în frunte cu muzica, mergând apröpe toți până la nenea George, unde mai ascultându-se o horă, se depărțară „fiesce care pe la ușa cui îl are.“ — *Martor.*

Răspuns la o „desmințire“. Ni-se cere publicarea următoarelor rânduri: In „Gazeta Transilvaniei“ nr. 198 de la 23 Sept. a. c. s'a publicat o scire comunicată de mine privitor la iluminarea ferestrelor din partea băncei „Victoria“, a lui Ciorogariu, Dr. Ioan Suci, editorul „Gurei Satului“, a Consistorului etc. Am scris atunci și despre *Ioan Rusu Șirianu*, că a iluminat. De la 23 Sept. când a apărut în „Gaz. Trans.“ scirea comunicată de mine, diarul „Magyar Szó“ a lăudat pe cei din jurul „Tribunei Poporului“ de două ori, fiind-că au iluminat în presă serbării centenarului născerii lui Kossuth. I. Rusu Șirianu, deși are legătură cu numita fôieștinistă, n'a desmințit în colônele acesteia că a iluminat ferestrii de dragul kosuthismului. S'a grăbit însă să se spele înaintea Românilor în „Gaz. Trans.“ de la 26 Sept. afirmând, că nu și-a iluminat ferestrele locuinței sale private; dăr tipografia și redacția „Trib. Poporului“ au iluminat-o? Dăr d-sa se acată de un cuvântel, ca să dea și de astă-dată expresiune principiului de care se conduce el și ortacii săi: *si fecisti nega!* (decă ai făcut negă!) De negațiunile din fôia sa aradană puțin îmi pasă. Tăgăda însă ce-o face chiar în colônele „Gaz. Trans.“ a acestui serios organ de publicitate, n'o pot lăsa întru atâta. Adevărul e, că *Ioan Rusu Șirianu*, directorul-redactor al „Tribunei Poporului“, trecând pe dinaintea localului redacțional al fôiei sale și vădend că numai ferestrele tipografiei sunt iluminate, ér ceale ale redacției nu, a dat ordin să se aprindă și în ferestra redacției lumină. Redacția iluminată a vădüt'o cine numai a trecut pe dinaintea ei. Rusu ar face bine decă să-și pună sacul cu cenușe pe cap și să tacă. — *V.*

Mórtea lui Zola. In Franța trăia un scriitor bun de condei, cu numele Emil Zola. Acest scriitor a întrebunțat talentul

său cel mare, pe care i-l'a dărut Dumnezeu, ca să fie de folos deapropelului său, numai pentru a scrie romane pline de îmbălăciuni, cari au făcut mare stricăciune bunelor moravuri ale tinerimei. Inainte de asta cu câți-va ani, când s'a descoperit tradarea căpitanului evreu Dreyfus, care a furat documente însemnate relative la apărarea țării și s'a făcut procesul cel mare, la care s'a angajat evreimea din totă lumea stringend vr'o 40 milioane de franci spre a ingenunchia Franța, — Zola a ținut cu Dreyfus, din care cauză a fost tare lăudat de Evrei. In ziua de 29 Septembrie acel romancier a fost chemat dintre cei vii, să dea sémă înaintea Creatorului despre talentul, ce i-a fost încredințat. Mórtea lui a fost fôrte tristă. Zola a murit de mórte năprasnică în etate de 60 de ani. Făcuse foc în soba unde s'a culcat cu soția sa, și soba fiind stricată, acidul carbonic, care s'a răspândit din sobă, l'a asfixiat (nădușit.) Soția sa a rămas în viață.

Recolta vinului în România. Anul acesta recolta de vin din întreaga țără va fi mult mai mică, decât anul trecut, însă vinul va fi de calitate mai bună. „Revista viticolă“, de sub direcțiunea d-lui agronom V. Brezeanu, crede că mijlocia producțiunei pentru totă țără nu va fi mai mare de 200—250 hectolitri la hectar, adecă o producțiune totală de 2.600,000 până la 2.750,000 hectolitri, séu pe jumătate din cantitatea de vin, ce se obține într'un an bun în România.

Școlă nouă în Tulcea. Luni s'a deschis în Tulcea cu o deosebită solemnitate școlă nr. 5 de băeți, înființată acum, și în care se predă și limba bulgară. La solemnitate, serie „Voința Naț.“, a fost o mare afleună de public, între cari tôte familiile fruntașe bulgare din localitate. Familiile cari își dădeau până acum copiii la școlile bulgăresci, sunt fôrte mulțămite că în școlă nr. 5 de băeți s'a prevădüt un număr de ore pentru limba bulgară egal cu limba română. De asemenea a făcut o frumoasă impresie numirea pentru limba bulgară a d-lui Gospodin Vasile, un tînăr fôrte inteligent și capabil institutor, absolvent al liceului din Tulcea. Până acum s'au înscris în noua școlă apröpe 150 de elevi.

Notar defraudant. Din Galșa, lângă Arad, ni-se scrie: S'au aflat mari neorândueli în cancelaria notarială din Galșa. Notarul Zorád János, în loc ca banii orfanilor să-i depună la casa orfanală, i-a depus în buzunarul său și pentru satisfacerea poftelor sale. Manipulațiunile de bani fiind descoperite de cătră exactorul Medveczki, notarul iute și de grabă și-a dat demisiunea din postul său.

Adunare populară. Partidul social-democrat din Brașov a convocat pe ziua de 5 Octomvrie o adunare în sala „Orient“

(Nr. 1). Inceputul la órele 2½ p. m. La această adunare va refera Bokányi Dezsó din Budapesta asupra situației micilor industriai și a muncitorilor, și va desfășura programul social-democrațiilor.

„Umanitatea“ americană. Diarul „Frankfurter Zeitung“ află din New-York, că la Corint, un comitet popular, în baza legii lui Lynch, au condamnat pe un negru, care asasinase pe o femeie albă, să fie ars de viu. S'a permis negrului, ca să-și mai vadă odată familia. Publicul a venit în trenuri speciale, într'adins pregătite, pentru-ca să vadă privescerea. Asistau la execuțiune cinci mii de persoane, între cari și femei. Reporterii aveau locuri speciale. Negrul fu legat cu lanțuri de un par pe o movilă de lemne și ars de viu.

Restaurantul de la casa de tir. Frideric Schmidt, cunoscutul restaurator, a predat cafeneaua de la „Redută“ unui alt antreprenor și densus și-a concentrat totă atențiunea asupra restaurantului de la casa de tir, situat atât de romantic la póllele Timpei. Aici în vijăitul poetic al frunzelor, póte să se bucure omul de cea mai frumoasă privescerea asupra orașului și a țării Barsei. Bucătărie și beuturi escelente. A se vedé anunțul.

Prima reuniune pentru înzestrarea fetelor și copiilor, fondată în anul 1863. In luna lui Septembrie s'au înscris din nou 1069 partide și s'au plătit premii de zestre 80264 K. 22 b. De la 1 Ianuarie 1902 până la 30 Septembrie a. c. numărul partidelor înscrise este 8882, și suma plătită ca premii pentru înzestrare 478.658 K. 01 bani.

Prin analize și observații acurate făcute de aurorități medicale, s'a constatat că apa amară „Francisc Iosif“, după conținutul ei este singurul mijloc salin purgativ de efect durabil, și apă plăcută de beut. Acésta apă se capătă pretutinden.

Din Blăși.

— Septembrie 1902.

Mult Stimat D-le Redactor! Rari sunt ocaziunile, când publicul blășian se póte amusa la reprezentațiunile teatrale aranjate de dilatauți și mai cu sémă de clasa mijlocie, de meseriași români, ce să află în mijlocul său. Suntem cam obișnuiți cu monotonia și mai puțin accesibili pentru o viață socială mai sgomotósă, dăr cu atât mai cu dor și drag profităm de ocaziunile, ce ni-se dau.

Astfel am avut fericirea să ne procurăm o distracție plăcută în séra de 31 August st. n. la o producțiune teatrală împreună cu joc, aranjată de tinerii noștri meseriași în favorul societății „Concordia“ S'au jucat trei comedit: „Biletul de tramvai“, „Pălăria ceasornicarului“ și „Vlăduțul mamei“, tôte cu deplin succes, dăr mai cu sémă ultima a plăcut mult publicului.

In „Biletul de tramvai“ cu deosebire a plăcut d-șóra Susana Onișor în rolul gélosei Paulina, care pe cât de iute s'a credüt înșelată de bărbat, pe atât de inte s'a lăsat capacitată, că a fost numai o simplă eróre și s'a înăocat cu el. Tot atât de bine a fost și în „Vlăduțul mamei“ în rolul Smaranditei. Nu mai puțin ne-a încântat jocul d-șórei Amalia Mezei în „Pălăria ceasornicarului“ ca Stefania, tipul femeiei moderne, pentru care gândul cel mai mare e aranjarea toaletelor, asemenea și în „Vlăduțul Mamei“ ca Sevasta, figura țărancii infumurate și orgolióse. Asemenea d-șóra Maria Halas, ca Anna, cameriera Stefaniei.

Cât privesce d-nii, cu deosebire au lasat bună impresiune asupra publicului d-l Aurel Maniu în „Pălăria ceasornicarului“ ca Ilie servitor, cu simplicitatea și înalțitatea așa de natural reprodusă a servitorului, în „Vlăduțul mamei“ ca Sbirciog, cu naivitatea bețărului țărăn înzestrat cu puținé cunoștințe de lume. Apoi d-l Augustin Gruia în „Biletul de tramvai“, ca mandragiu cu naturelul așa de bine predat al bărbatului, care își caută distracție și înafară de casă, dăr se nisuesce să se afle și cu nevasta sa bine, în „Pălăria ceasornicarului“ ca Argintean, tipul bărbatului gelos, ér în „Vlăduțul mamei“ ca Vlăduț,

tipul naiv al tînărului țărăn îndrăgostit. Asemenea merită laudă d-nii George T. Both, Cornel și Iosif Gruia și Iosif Câmpăean, cari încă s'au silit cu destul succes — să-și jôce cu îngrijire rolurile lor. Amințesc și împrejurarea demnă, că în „Vlăduțul mamei“ ca piesă populară, atât coconțele, cât și tinerii au fost îmbrăcați în port național fôrte frumos, împodobit cu mândrul tricolor.

Societatea „Concordia“ în al cărui favor s'a aranjat reprezentația acésta s'a înființat prin anul 1879 și în anul 1883 s'a întărit prin statute. Menirea ei este înfrumșetarea opidului Blăși, ajutorarea și cultivarea meseriașilor opidan. Scopul fixat prin statute mai de loc nu s'a putut ajunge, din cauză, că în micuțul nostru opid, pe urma noastră prea multe societăți s'au înființat de-odată și acuma vădend, că și numărul nostru al meseriașilor s'a maimărit, cățiva bărbați conșcii de însemnătatea acestui scop și-au propus, să se nisuescă după pînțele lor la restabilirea intereselor societății, de a cărei ajutor material, după ce opidul dispune de cele mai slabe venit, ar fi ađi mai mare necesitate.

La reprezentație a fost public numărul din clasa de mijloc. Resultatul încă a fost îmbucurător: 57 cor. 90 bani venit curat. Primind cu mare mulțumită contribuiri de la marinimoșii domni: Dr. Iuliu Maniu avocat 1 cor. 40 b., véd. Scurtu 40 bani, M. Simoneti caifa 20 b., Miron Lazar barbier 80 b., Gyula 1 cor. 60 bani Ioan Blaga învăț. 1 cor., le aducem și pe acésta cale mulțumitele noastre.

„Un blășian“.

Adunare de învățători.

Reuniunea învățătorilor gr. cat. „Mariana“ din vicariatul Rodnei și protopopiatele Bistriței și Budacului român, își va ținé adunarea generală la 12 Octomvrie a. c. st. n. în *Monor în sala școlii conf. gr. cat.* la care se invită cu tótă stima a lua parte atât d-nii membrii, cât și on. public interesat de cauza învățămintului.

Programa: 1. Membrii la 8 óre a. m. asistă în corpore la serviciul divin în biserica gr. cat. 2. La 9 óre deschiderea adunării. 3. Esmiterea comisiunilor: a) pentru verificarea protocolului; b) pentru criticarea prelegerii practice; c) pentru înscriere de membrii noi.

4. Ținerea a două prelegeri practice de câte ½ óră și anume: a) din gramatică cu șolarii din cl. III-a prin Gregoriu Romanessi învăț. fund. în Monor, b) din istorie cu școlarii din cl. V-a prin Gregoriu Tanco, învățator gr. cat. în Monor.

5. Raportul anual despre activitatea reuniunii. 6. Raportul casarului și petracțarea preliminarului de buget pro 1903. 7. Raportul comisiunii cenzurătoare. 8. Cetera disertațiunei: „Sănătatea țăranelor române“ prin Iuliu Bugnariu învățator în Hordou. 9. Raportul comisiunilor de sub pct. 3 lit b) și c). 10. Pertractarea propunerilor anunțate la președinte cu 24 óre înainte de adunare. 11. Statorirea timpului și locului pentru adunarea generală viitoare. 12. Inchiderea aduării.

Năseud, la 25 Septembrie 1902.

Presidiul reuniunii învățătorilor greco-catolici „Mariana“.

Gerasim Domide, Clement Grivase,
președinte secretar.

NB. In 12 Octomvrie după ședința I va urma prând comun.

Acei d-ni, cari reflectéză la cuartire, sunt rugat a se adresa la d-nii Vasile Onigaș, George Todoran, Gregoriu Romanessi și Gr. Tanco învățator în Monor.

La adunare se va desfăce „Memorialul“ reuniunii, edat din incidentul sərbătorii iubire din anul trecut.

Convocare.

Adunarea cercuală ordinară a despărțământului „Solnoc-Dobăca“ al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ se convôcă pe 21 Octomvrie n. a. c. la 11 óre a. m. în Deși în localitățile institutului de credit și economii „Someșana“, cu următorul program:

— Dă ce?

— Dă ce, de? Apoi cum să nu mai murim, că numai Dumnezeu nu móre, omul móre; trăesce unul mai puțin și unul mai mult, dăr de murit tot mor toți la urma urmelor.

Baba să pricépă de loc.

Ea o ținé una, ađi așa, mâne așa, ca să se ducă moșul și pace, până s'a supărat moșul într'o di și i-a spus, ca să-l lase în pace, că el nu e nebun, și să tacă din gură, c'apoi vede pe dracu.

— Așa? a đis baba, nu vrei? Apoi dar lasă, că mă duc eu, decă e așa, că nu-i am cerut nimic, să vedem nu-mi dă?

Și nu s'a lăsat, vere, nebuna de babă, și s'a îmbrăcat cu ce rochie avea și ea mai bună și după aceea a pornit pe copac în sus. A trecut ce a trecut, după-ce a plecat și după-ce o rugase moșul mult să se lase de așa plan, și numai a simțit moșul, că i se taie inima odată așa scii, ca atunci când e să-și întempe ceva rău și își simți inima așa odată plină de jale, și n'a mai așteptat mult și numai se pomenesce cu ómeni mulți din sat, că întră în curte și îi aduc mătușa mórta înecată.

Pase-mi-te ce se întemplase?... Se vede că Dumnezeu s'o fi supărat de ce cerea baba, că urcându-se pe copac în sus spre ceriu, când a ajuns la vântul turbat de urla și vâjăia de nu mai scia pe ce lume e, a luat'o vântul pe dedesupt, i-a umflat fusta de pe ea și a trântit'o din copac taman într'o apă mare, ce trecea pe la marginea satului.

Acolo o găsiră ómenii din sat și cunoscend'o, firesce, o aduseră acasă.

Moșul a vădüt, că asta era dela Dumnezeu, care nu îngădue să năzuiască omul a-i schimba ce a făcut și a orânduie el, și-a adus aminte, că nemulțămintului i se ia darul și nu a cărtit de loc. S'a închinat, s'a rugat de ertare pentru sufletul babil, și a îngropat'o cu cinsté jelind'o mult, ca pe una cu care trăise atâta viață de lungă tot bine și cu înțelegere, ér el a mai trăit cât i-o fi fost scris să trăiescă, și a murit ca tot omul, cum a lăsat Dumnezeu.

ÉR eu încălicai pe o lingură scurtă să lovesc peste nas pe acel ce n'ascultă.

1. Deschiderea adunării prin directo-
2. Raportul comitetului.
3. Raportul cassarului.
4. Alegerea a 3 comisii: 1) pentru cenzurarea raportului comitetului; 2) pentru cenzurarea raportului cassarului; 3) pentru înscrierea de membrii și încasarea taxelor.
5. Eventuală disertațiune.
6. Raportul comisiunilor.
7. Eventuale propuneri.
8. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal.
9. Închiderea adunării.

La această adunare se invită toți membrii despărțământului și toți cei ce doresc progresul cultural și binele poporului român.

Deșii, la 1 Octomvrie n. 1902.

Pentru comitetul despărțământului:

Dr. Teodor Mihali m. p.,
director.

Dr. Liviu Micșa m. p.,
notar.

Serate de ale meseriașilor români.

Localul „Reuniunii sodalilor români” din Sibiu, frumos mobilat și bine ajustat — avea Joi în 25 Septemvrie n. c., data ținerii ședinței literare, înfățișarea unei sale, în care numeroșii oșpeți, din toate păturile noastre sociale, asistă la o festivitate școlară. Serbarea a fost mult ridicată prin bravul cor al seminaristilor de sub conducerea harnicului cleric d-l Augustin Bena.

Cum reuniunea în tot timpul anului școlar este ajutată de bunii elevi ai seminarului „Andreian”, presidentul reuniunii, d-l Victor Tordășianu, în cuvântul de deschidere al ședinței, scote în relief menirea culturală a reuniunii noastre și o asemănă cu un fel de școli, care cu binevoitorul concurs al inteligenței noastre — nobilităză mintea și inima.

Între căile și mijlocele, de care reuniunea se folosește în această nobilă chemare a sa, presidentul nostru vizază la venirea în contact nemijlocit a meseriașilor între sine în localul reuniunii, și aici la însușirea obiceiurilor bune, la cetirea de cărți bune și folositoare, la probele de cântări, la repetițiile pieselor teatrale, la ședințele literare, la producțiunile noastre publice. În reuniune măiestrul legă cunoștințe cu sodalii harnici și viceversa, și tot aici ne facem cunoscuți publicului mare, care până aci în trebuințele sale se folosea aproape exclusiv de măiestri străini. Cât de mare importanță are reuniunea noastră, se va dovedi în curând la expoziția industrială, pe care numai lucrând cu toții și dominând între noi frățescă dragoste, neapărată în orice societate, suntem în stare a o organiza. Ea ne va prezenta publicului nostru ca pe bunii, harnici și deștepti împreună muncitori.

Expoziția din a. c. mai are și acea particularitate, că întrunește la un loc pe țărânul cu meseriașul și cu intelectualul nostru, ca dovadă, că numai lucrarea armonioasă a tuturoră ne poate asigura bunăstare și înflorire.

Nu pot lăsa neamintit de astă-dată — continuă vorbitorul — fără de a lipsi de la o sfântă datorință creștinăscă — cazul trist al trecerii la cele vecinice a neobositului nostru conducător Ioan Pamfilie.

În urmă d-l president mulțumesc d-lui Bena și cetei sale de coriști pentru conlucrarea la începutul acestui nou an școlar și declară ședința a 9-a deschisă.

După ce d-l Ioan Apolzan, în calitate de notar al Reuniunii, cetește procesele verbale din ședințele administrative din luna Septemvrie, corul elevilor seminarului (14 elevi din cursul III-lea teologic) cetește cu rară precizie și cu multă însușire 2 compoziții corale. datorite directorului Augustin Bena, cari au fost mult aplaudate. Sodalul cismar d-l Filimon Deleanu ne-a recitat o poezie eroică d-l V. Alexandri. Noul sodal croitor d-l Nafae V. Afanu și-a făcut intrarea între debritanții noștri cu declamarea unei alte poezii de V. Alexandri. Bună impresie ne-a făcut d-l Nicolae Neago, sodal croitor, prin declamarea poeziei „Pașa Hasan” de G. Coșbuc. D-l Demetriu Azune, culeg. tip. rei notors în mijlocul nostru, după împlinirea serviciului militar de 3 ani, s'a înrolat și el în armata noastră. D-sa ne-a cetit cu pricepere rară poezia „Gelosie” de Haralamb Leaca. D-l Filimon Boroș mai apoi ne-a ținut în continuare bună dispoziție prin ceteșirea bucatii hazlii „Sub car mi-ai așteptat” de Sandu-pungă-golă, ér după d-sa harnicul Nicolae Neago pășind din nou la tribună ne-a recitat frumos poezia „Rea de plată” de G. Coșbuc.

Drept variațiune d-l Ioan Apolzan ne-a cetit frumoasă scrisoare (publicată în

foița Tel. Rom.) adresată presidentului reuniunii de d-l Ionel Luch, sodal cofetar în Viena, sorisore ce ne-a făcut să admirăm frumescul stil și ideile d-lui Luch, care va îmbogăți esoposia cu diferite zaharicale, torte etc. În fine d-l Demetriu Azune ne-a declamat poezia „Dormi în pace” de Vlăduț cu o măiestrie și cu sentiment neîntrecut. Viile aplause, ce nu voiau să înceteze, sunt mărturie vie despre gradul înalt la care d-l Axente a ajuns în arta declamatorică. Corul bravilor seminaristilor a încoronat prestațiunile frumoșei și instructivei noastre serate.

Deplin satisfăcuți la ôrele 10 $\frac{1}{2}$ ne-am îndepărtat dicându-ne la revedere la a 10 ședință literară din ultima Joi din luna Octomvrie după cãlindarul nou.

„Suveică”.

ULTIME SCIRI.

Veneția, 3 Oct. Poporațiunea Veneției a făcut congresistilor, și mai cu sémă celor români, manifestațiuni de simpatie. Toți studentii români pórta afară de lenta de culori române și pe aceea de culori italiene. În întrunirea, care s'a ținut de delegații diferitelor consulat, s'a hotărît, ca să se permită în Congres dezvoltarea unei motiuni în privința israeliților din România și a condițiunilor ce li-se fac. De asemenea se va permite dezvoltarea unei motiuni în privința școlilor din Transilvania.

Veneția, 4 Octomvrie n. („Telegr. Gaz. Trans.”) Congresul federațiunii internaționale a studenților universitarii „Corda Fratres” a discutat cestiunea la ordinea țilei privitoare la piedecile, ce le-a întâmpinat „Federația” din cauza opozițiunii membrilor maghiari. În această discuțiune studentii români au triumfat. Congresul a blamat unanim procederea președintelui efectiv al Federației „Corda Fratres” Ludwig Rezsö și a guvernului unguresc, în deosebi a ministrului Wlassics, prin care procedere s'a zădărnicit întrunirea congresului studenților la Budapesta. Vicepreședintele Federației și Președintele secțiunii române I. Surtu, pe care Ludwig și secția Ungară a Federației nu vré să-l recunoască în calitatea acesta pe motiv, că este supus ungar, a fost din nou întărit în funcțiunea sa și declarat de Congres ca reprezentant al Secției române a Federației.

Viena, 4 Octomvrie. În Macedonia a izbucnit răscolă în diferite ținuturi. Vestea, că mulți oficiali ruși și un mare duce se află la Șipca, la granița turcescă, a înfierbântat așa de mult pe Bulgarii Macedoneni, încât comitetul macedonen a creșut binevenit momentul să proclame revoluția în Macedonia.

Se telegrafază din Salonic, că aproape de Radovics a fost o luptă teribilă între trupe și o bandă mare bulgărescă. Trupele au avut 20 de morți și 32 de răniți. Bulgarii, cari trăgeau de din dosul unor bastioane, au avut numai un mort și puțin răniți. Linia ferată între Salonic, Vodena și Bitolia a fost intreruptă în câteva puncte. Bandele jefuesc și dau foc satelor turcesci. Trupele turcesci au isbutit să împiedece la timp exploziuni de dinamită la casarma din Bitolia și sub podul cel mare al căii ferate de lângă Vodena.

Ungurii și congresul din Veneția „Magyarorszag” vorbind despre congresul Federațiunii internaționale „Corda Fratres” ce s'a deschis Miercuri în Veneția (Italia), dice, că acest congres se ține numai de dragul Românilor. Ungurii nefiind reprezentați în congres „Magyarorszag” se plâunge că n'are cine să-i apere pe aceștia în contra Românilor. În faptul, că Români sunt atât de bine reprezentați în congres, foia maghiară vede un semn rău și dice, că de bună sémă acolo se pregătesce ceva în contra Maghiarilor.

Desastrul din Sicilia.

Asupra acestui desastru îngrozitor „Universul” publică următoarele amănunte din Roma:

După o secetă neîntreruptă, care a ținut mai multe luni în Sicilia de miadă-ți, timpul deveni ploios, cu un vânt de sirocco bătând dinspre apus. În tot cursul țilei de Joi (25 Sept. n.) a plouat.

Noptea, ploia deveni mai tare, însoțită fiind de răbufneli gróznice de vânt și de trăsnete. În sfârșit, pe la 4 ôre ploia deveni foarte furiosă, însă nu într'atata, ca să pricinuescă o catastrofă.

Se pare că o rupere de nori întâmplată pe cele două platouri, cari se întind la dreapta și la stânga orașului Modica, a fost adevărata cauză a desastrului.

În adevăr, pe la patru ôre și un sfert, partea de jos a orașului fu inundată în câteva minute și apele se înalță repede într'atata, că ajunseseră la etagiul al doilea al caselor.

La vijitiul asurzitor al apelor și la șueratul vântului, se adăugară îndată țipele de disperare ale inundaților și detunările armelor.

Mulți ômeni, înspăimântați, săriră din paturi și se încercară să iasă din case, însă fură imediat respinși îndărăt de furia ploiei.

Întunecul era spintecat din când în când de fulgere, cari iluminau în mod sinitru gróznica scenă, arătând astfel personelul grămădite pe la ferestre, cataclismul ce se petrecea în acea teribilă noapte.

După multe minute, ploia începă să înceteze, descărcările electrice deveniră mai rari și atunci fu cu puțință, celor mai curagioși, ca să iasă din case.

Însă stradele înclinate se transformaseră în adevărate torente.

Strada principală, numită Salone, era transformată într'un riu imens, a cărui nivelise era înfiorătoare: apele duceau la vale un mare număr de cadavre.

Personele, cari locuiau în camerele de jos ale caselor de pe lângă calea principală și de pe lângă alte căi aflătoare la același nivel, vrând să încerce a scăpa, au pierit într'un mod înfiorător. Numai câte-va, în iuțela cu care erau duse de curent, s'au putut apuca de stâlpii de telegraf de pe stradă și au isbutit să scape.

Între numeroșele și feluritele episoade, cari se povestesc, e și acesta: farmacistul Piccitto, care ține farmacia de noapte, a vășut cu spaimă torentul năvalind în farmacie. Torrentul a înalțat imediat un dulap și acesta a fost un noroc, căci farmacistul cu nevasta și cu cei doi copii ai săi s'au apucat de dulap și au isbutit să se agațe de un cârlig al policandruului, putând astfel să reziste furiei apelor.

Multe case de lângă biserica Santa Maria și din alte cartiere s'au dărâmat cu șgomote teribile. Și nu se scie nici până acum numărul victimelor îngropate sub acele dărâmături.

O casă din fața cartierului militar s'a dărâmat îngropând o familie de șecce persoane. Într'o brutărie au pierit 11 lucrători. În nise grajduri s'au înecat 5 birjari cu caii lor. Biserica Santa Maria e încunjurată de nămol până la înălțimea de 5 metri și se presupune, că în biserică sunt cadavre.

Prăvăliile au fost întru totul devastate de ape. Torrentul a dărâmat ușile și năvalind înăuntru, a luat toate mărfurile și le-a dus.

Pe la cinci ôre dimineța, când era încă întunec, s'au început lucrările de salvare, chemându-se soldați și pompieri și din alte localități învecinate.

Tote cadavrele găsite prin camerele caturilor de jos ale caselor sunt goale, șeu aproape goale. Două din ele, ale proprietarilor unei cafenele de noapte, au fost găsite strins îmbrățișate.

Pe stradele orașului e plâns și jale. Mai mulți ômeni umblă ca nebuni prin mocirlă, pe care o răscolesc cu mâinile, încercându-se a descoperi în ea cadavrele soțiilor șeu copiilor dispăruți.

Alții se apropie habăuc de soldați și-i întrebă unde sunt tatăl, sora, fratele șeu fiil lor. Însă cine pôte să le arate unde sunt și să le spună, decă sunt vii șeu morți. Emoțiunea este de nedescris.

Despre meserii (măestrii).

Până acum Români noștri nu au pus nici un preț pe meserii și nici în sémă nu le-au băgat, pentru-că nu au cunoscut și sunt foarte mulți de aceia, cari nici ađi nu cunosc însemnătatea și folosul cel mare ce-l au ele pentru ori-care popor, dér cu deosebire pentru poporul nostru.

Din această nesciință păgubitore pentru noi, a urmat un lucru și mai rău. Nouș nu numai că nu ne plac măestriile, ci le urim, ni-e rușine de ele și le luăm în batjocură. Așa d. e. țărânul român nu-și pôte închipui, că și ômeni de altă limbă pot fi fauri, de cât Țiganii, ca și când numai lor le-ar fi hărăzită această măiestrie cu care mulți ômeni și-au câștigat vadă și averi însemnate. Despre călțunar dice, că el cât e lumea șede tot ghemuit pe scaun încunjurat de murdărie și e silit a prinde în mână încălțămintele nu mai puțin murdare, ér timarii (tăbăcarii) și cojocarii trebuie să lucre la peile cele cu miros neplăcut. Așa dice și batjocuresce poporul nostru aproape toate măestriile, dér la venitul cel frumos, ce aduc acele, nu se gândesce.

A sosit timpul, ca ceea ce am neglijat în trecut să facem acum până încă nu e târziu și să ne formăm și noi o clasă mijlocie de măiestrii români atât la sat cât și la orașe, dér așa, ca aceștia să-și pricépă deplin meseria și în scurt vom vedé cât de însemnată și folositoare este clasa acesta.

Ca și noi Români să ne putem forma o puternică clasă de meseriași, de care avem lipsă așa de mare, în loc să ne fie rușine de măestrii și să le batjocurim, ar trebui să ne interesăm mai de aproape și mai mult de ele, și atunci cunoscând mai bine însemnătatea și folosul lor, am vedé că măestriile nu de dispreț și batjocură sunt vrednice, ci din contră de cinste și încă de mare cinste. Să ne desbrăcăm pentru tot-déuna de disprețul, ce aveam până acum față de ele și să ne învățăm a le prețui după merit, decă nu voim să rămănem noi de risul și batjocura altor națiuni!

Măestria este o ocupațiune foarte cinstită și de toți prețuită ca și diregătorii ori-cărui domn mare. Ea tot-odată e și însemnată, fiind-că măestrul este inima ori-cărei societăți, care stă între plugar și domn și ca o copcie tare îi aduce pe acestia mai aproape unul de altul într'o legătură strinsă. Numai acel corp e pe deplin sănătos și harnic de lucru, care își are toate membrele. Așa e și cu un popor. Greșesc dér foarte mult aceia, cari nu înțeleg și cred, că măestria este o ocupațiune neînsemnată și nevrednică. Și sunt mulți de aceia, cari în nesciința lor cea mare ougetă asemenea.

Ce ar face acești ômeni atunci, decă nu ar fi măsarii să le facă mobile în casă; rotarii, cari fac caré și alte recușite economice; faurii cari ferecă carul și șevrșesc o mulțime de lucruri foarte necesare; pălărierii, cari fac pălării; timarii și călțunarii; cojocarii și așa mai departe. Ar fi foarte greu și fără de ei numai cu greu ar puté trăi, căci ne sunt trebuincioși ca pânea de toate țilele.

Măestrii harnici și cruțători atât la sate, cât și la orașe duc o viață frumoșă, cinstită și îmbelșugată câștigându-și prin munca lor vază și avere. Acesta ar fi o avere națională câștigată de măestrii noștri, cu ajutorul și sprijinul nostru, căci având pe la orașe tot felul de măestrii români, i-am sprijini pe aceia cari din avere ce și-au câștigat de la noi, ne-ar ajuta cu drag aședămintele noastre romănesci, ceea ce de la străin nu putem aștepta.

Astăđi însă fiind atât de rari măestrii români, suntem siliți a cumpăra cele de lipsă aproape numai de la străini, cari adese ori ne înșelă, ca să se pótă îmbogăți de pe pielea noastră și pe de-asupra ne mai și batjocoresc; pe ai noștri nu i-ar lăsa inima să facă nici una, nici alta.

Să ne uităm numai bine la măestri de la orașe, ce averi frumoșe și-au câștigat. Unii și-au riiicat case frumoșe ca nescie palate, și-au cumpărat loc și vite. Tote aceste le-au făcut: unul cu acul lu

crând la vestminte ca croitor séu cojocar; altul cu firezul ca măsar; ér alții cu barda, ciocanul și așa mai departe.

Ei luoră cu sirguință săptămâna întrégă, vara în casă la umbră și răcore, ér iérna în căldură, pe timp frumos, ploios séu friguros fără a-l pute împedea, și fără a se teme, că timpul va nimici fructul ostenelelor lor și nu-și va căpéta prețul lucrului. Dumineca și în sêrbători îi vedî îmbrăcați frumos ca oricare domn.

Venitul lor nu numai că e sigur, ci și câștigă cu mult mai ușor de cât d. e. economii ș. a. și nu trebuie să lucre atât de greu, ca și cei fără de măestrie.

Un măestru bun și harnic nu-și odată nu se teme, că el și familia va duce lipsă căci știe bine că „de nu cură, picură” și totuși lipsă nu va duce.

In cas de bôlă încă nu sunt de sărit în apă, căci și ei au o societate, la care fie-care măestru se face membru și plătesce o taxă mică, pentru care în schimb pe timpul cât e bolnav primesce ajutor anumită sumă de bani pe fie-care și.

E drept că sunt și măestrii, cărora le merge foarte rău și sunt sêraci. Vina la acesta numai ei o pôrtă, pentru-că séu nu-și pricep măestria, séu sunt mincinoși și bețivi; nu-și ved de lucru care nu le place, și așa în loc să lucre, umblă cât e ziua de mare pe uliți, séu dintr'o crășmă în alta.

Astăzi numai așa ne putem ridica de asupra multelor necazuri câștigându-ne și ceva avere decât vom fi harnici, cumpătați și mai pre sus de toate cruțători.

Pe lângă avere, măestrii își mai câștigă și vadă. Ei sunt ómeni prețuiți și de toți cinstiți. Ei sunt domni și încă mai cu stare, de cât mulți domni cu cari măestrii nici odată nu ar schimba.

Măestria e însemnată și din acel punct de vedere, fiind-că măestrul e om deplin liber; nu-i poruncesce nimeni; atunci lucră când vrea, și pôte face ce-i place, fără ca cine-va să-l tragă la răspundere, pentru-că el nu are mai mari de cari trebuie să tremure, ca mulți dirigători. Și Dómné! cât de bine ne-ar prinde nouă, în multe treburi astfel de ómeni liberi în faptele și voințele lor. Atunci Românii în multe privințe ar sta cu mult mai bine ca azi.

Din măestrie pôte trăi oricare bine și cinstit fără necazuri. Să nu ne silim dér și mai departe a ne face copiii numai domni, mai cu sémă învățători, preoți séu scriitori pe la unele dirigători fără nici un viitor, pentru-că acestia între împrejurările grele de azi numai foarte cu greu pot trăi. Și apoi nu pe toți copiii i-a înzestrat Dumnezeu cu talent mare; la unii le-a dat mințea geră, ér la alții mijlocie, séu chiar slabă.

(Va urma)

AGRICULTURĂ.

Causele de ce séménaturile sunt rele.

In una din zile ducându-mé prin țarină spre a-mi vedé séménaturile, privirea mea a fost atrasă de faptul, că prin séménaturile țărânescoi, unii din popușoi (cucuruzi) erau foarte mici și fără rod. alții mai bunșori în comparație cu ceilalți, dér în general răi.

M'am gândit, care să fie cauza? Multe ipoteze erau în muntea mea și căutam soluția. Rënd pe rënd imi puneam întrebările: Póte din cauza că sunt păduri în apropiere? Observam însă, că tocmai lângă pădure era un ogor cu popușoi frumoși, pe

când alătura réi de tot. — Póte arătura? séménatura locului? munca?

Acestea mi-le presupuneam; în fine am găsit adevărata cauză pe lângă celelalte mai sus arătate.

Mé apropiai de un ogor cu păpușoi réi de tot, mici și chircoși; pușoi ceoane (strujan); și mé uit la rădęcina sa, ce ved? Tóte vițșórele (rădęcinile adventive) róse, mâncate. Acum voesc a sci, care e cauza? Caut în locul de unde am scos acel strujan și găsesc găuri subterane și nu departe prin acele găuri, rođënd la rădęcina unui fir de ierbă, găsesc un verme mare, larvă de cărăbuș. — Nu l'am găsit la rădęcina strujanului.

Care e acum cauza? Cât a fost popușoiul tiner, vermele a ros, avënd ce róde și mai cu sémă prin prășire (săpat) iérba s'a tăiat, rămânënd păpușoiul curat, ér acum, când iérba a creșcut și ne mai avënd ce găsi la păpușoi, a trecut la ierbă și o caută.

Când voesci a smulge un păpușoi, eșia foarte ușor de óre-ce vinele tóte sunt róse. Un păpușoi se fixéză în pământ prin 2 rënduri de vite (rădęcini), cele principale și cele secundare, cari sunt la suprafața pământului.

La astfel de păpușoi le lipsesc absolut acele vite secundare.

*

Insecta, numită cărăbuș, e-este în abondanță, ca o pacoste pe păduri, rođënd teribil frunzele. Din 3 în 3 ani ea își depune oușele în pământ, mai cu sémă în cel gras, fiindu-i ușor a-l scormoni; pe urmă pier. In anul întâiu oușele clocesc și se forméză prima larvă. In al doilea larva e mare, de mărimea unui verme de mêtasă, une-ori și mai mare. In această periódă el e foarte periculos prin faptul, că distruge în masă séménaturile. In al treilea an devine insectă perfectă și sbórá pe arbori. Inmulțirea se continuă tot așa. La zarzavat am observat acesta chiar din primăvară. Vedî planta ofilită și nu știi ce are, când pui mâna pe ea, cade și la rădęcina găsesci acest insect vătémător.

*

Pentru a asigura intru câtvarecolta în contra larvelor de cărăbuș, până la găsirea altor mijloce mai raționale, e de neavut a se face arătura de tómnă, pentru-că larva și chiar oușele din pământ, prin arătura se scot la suprafață. Érna din cauza gerului, cea mai mare parte mor și un alt bine pentru recoltă e, că pëtunde apa în pământ.

Astfel că plugarul român făcënd numai arătura din primăvară, mereu recolta e espusă la capriciul acestui vierme. Decî netăgăduit e, că arătura de tómnă se impune și e de folosință ori-cărei séménaturî. Cărăbușul și larva sa strică și pânea albă (grâu) nu numai porumbiștea.

Un loc slab trebuie îngrășat cu acel îngrășământ, care astăzi în satele noastre ai să-l vedî grăméși runcate spre umplerea ripilor. ér nu dus acolo unde el se transformă în mierea pământului.

Acestă miere a pământului e gunoiul de tótă mâna, fie bălugarul de la vite, resturi de prin ogrădi,

golomozul provenit din dërimăturî de case, etc. etc.

Pe urmă ară pământul bine tómnă și primăvara, sémăna-l și muncesce-l rațional, și recolta se va face.

In anii de secetă în comunele cari nu sunt în condițiunile sus arătate nu se va face aproape nimic, pe când într'un loc în asemenea condițiuni tot se va face.

Prevederea se impune și, decî, scăparea prin noi înși-ne.

(„Jurn. Soc. Centr. Agric.“)

Nicolae H. Vechiulescu.

HIGIENA.

Povețe despre păstrarea sănătății Lucrarea și repausul.

Lenevia este un obicei rău, un viciu, care produce bóle. Déca nu lucrăm mai multă vreme, brațele noastre pierd obiceiul și puterea de a munci. Ómenii, cari șed tótă ziua la un loc și nu fac nici o mișcare, se bolnăvesc, stomacul și inima lor nu lucră bine.

Copiii trebuie să se deprindă a lucra, să se pregătésca în tinerețe pentru împlinirea datoriei, însă cu cumpetare, potrivit cu puterile lor. Trupul copilului nu este încă copt pentru munca îndelungată, și pe lângă învățatura în școlă, care este deja obositoare, să nu se céră copilului lucrări grele, și, potrivit cu munca lui în școlă, în casă, la câmp, să i-se dea hrană îndestulătoare, mai ales lăpturi, brânzeturi, ouș. Prin obicei, mai deprinderea cu lucrul, puterile copilului cresc, dér numai cu înțetul el devine vrednic pentru munca mai grea. Lucrarea trebuie să fie potrivită cu vârsta și puterea omului; femeile, copiii, ómenii bătrâni nu pot munci deopotrivă cu bărbații tineri aflați în florea vieții. Copiii supuși la muncă nepotrivită cu puterea lor, rămân slabi, nu cresc regulat, óșele lor nu se fierb bine și la vârsta de 21 de ani tot se copii sunt; când se bolnăvesc, ei n'au puterea să se lupte cu bóla și mor mai lesne de cât alții cari au crescut bine, fiind-că nu începuse prea de timpuriu să muncesca greu și peste puterile lor.

Ca și lenevia, munca grea și prelungită, fără repaus, este vătémătoare sănătății, lucrarea necentenită și lipsa de odihnă slăbesc puterile noastre, mai cu sémă decât nu ajutoră corpul prin mâncare potrivită. Omul trebuie să se hrănesca potrivit cu munca ce face; mămăligă singură cu burueni, cu verdețuri, nu dá putere, nu face pe muncitor destoinic pentru lucrări obositoare, ci numai mâncările mai hrănitice: carne, paseri, pește, ouș, lapte, brânzeturi fasole, mazăre, linte.

Este bine, ca să lucrăm ziua și să ne odihnim și să dormim nóptea. Dormirea în timpul zilei nu ne dá aceeași putere ca somnul de nópte. Nu trebuie însă să dormim prea mult: somnul prelungit ne slăbesce în loc de a ne întări. Copiii și femeile să dormă mai mult de cât bărbații tineri; copiii să dormă 9 până la 10 óre, bărbații cu putere 7 până la 8 óre. Vegherea prelungită în timpul nóptii nu este sănătósă. Mai ales vremea țărânelui lucră mult, dorme puțin și se hrănesce rău. Rostul femeii este în casă, ca să îngrijésca de casă, de copii, și numai la nevoie mare, în timpul săpatului, a secerei și a culesului, să lucreze afară din casă. Femeile însărcinate să nu muncesca greu, să se hrănesca bine și aproape de sfirșitul sarcinei să se odihnesca mai multe săptămâni.

Când umblăm și lucrăm, corpul se înfierbântă, în timpul somnului fusé corpul nostru produce mai puțină căldură; de aceea este bine, ca dormind să ne învelim cu o pătură, plapomă, scórtă séu altestraș. Este vătémător a ne culca pe pământ umed, prin rouă și brumă. Chiar în timpul veri, nóptile sunt câte-odată reci, de aceea să nu dormim fără trebuință afară în curte, pe prispe séu pridvóre deschise.

Afară de odihna în timpul nóptii, Dumnezeu ne-a poruncit repausul în tóte Duminecile și sêrbătorile cele mari, atât pentru împlinirea datoriei creștinescoi, precum și pentru a înlesni corpului nostru dobândirea puterii pierdute prin muncă. Aceia, cari petrec Duminecile și sêrbătorile în cârciumă, nu împlinesc nici unul din aceste două scopuri și nu îngrijesc nici de corpul, nici de sufletul lor. Asemenea greșesc cei, cari în și alte sêrbători, afară de cele prescrise de legea creștină, cari nu îngrijesc de casă, de câmp, de vitele lor, și petrec în trândăvie nisce sêrbători închinate, cari nu sunt recunoscute de religiozitatea creștină și de stăpânire.

(„Alb.“)

Dr. I. Felix.

Dare de sémă.

Zërnesci, 20 Sept. 1902.

Cu ocașia petrecerei aranjată de țărîmeria română din Zërnesci în ziua de Sf. Maria 15/28 Aug 1902, următorii dâni au binevoit a contribui:

Aurel Cutean 4 cor., Cernak 4 cor., V. Bude 2 cor., N. Garoiu 1.40 cor., M. Abonyi 3 c., V. Bude 2 c., Ioan Sperchez 2 cor., Robert Binder 6 cor., N. Voiculescu 2 cor., Ioan Comșa 2 cor., Nicolau Paucă 3 cor., Aron Mețian 2 cor., Nicolau Sperchez 2 cor., N. Dan 2 cor., Traian Mețian protopresbiter 8 cor., N. N. 2 cor., Nicolau Gărniță 2 cor., A. Clinciu 2 cor., Nicolau Micudă 2 cor., Hübner 5 cor., Ioan Ioniță forestier 3 cor., Szabó 1 cor., Szorát 1 cor., Abraham 1 cor., N. N. 60 b., Nagelbusch 1 cor., Györke 1 cor., Iakobics 1 cor., G. Cutean stud. 1 cor., Ilies T. 1 cor., Ioan Comșa Baiu 1 cor., Nic. Tipeiș 1 cor., St. Minea 1 cor., Kautny Károly 6 cor., R. Bude 4 cor., Beniamin Clococeanu 2 cor., Constantin Ioanovici 8 cor., Fülöp Dénes 4 cor., N. N. 1 cor., St. Garoiu 2 cor., Stan Strevoiu inv. 2 cor., Laszlo Andra 2.40 cor., Aron Pană 2 cor., Larca Șona 1 cor., Ioan Strevoiu par. 3 cor., N. N. 30 bani, St. Bulmez 2 cor., I. P. Găteiu 2 cor., N. N. 40 bani, N. V. N. 1.20 cor., N. N. 70 bani, Ioan Strévoiu hotelier 2 cor., Haralamb Ungur 3 cor., Ilies Șandor 1 cor., I. Șona 2 cor., Nicolau Crăciun 2 cor., Gridea Ioan stud. 1.60 cor., Virgil Pandrescu 1 cor., Daradies Elek 3 cor., Lenița Teutsch 3 cor., I. Micudă 2 cor., Hunyi Istvan 4 cor., Al. Niculesc 4 cor., Ana Micudă 1 cor., B. Tecărea 1 c. N. N. 40 b., P. Vasilescu 2 cor., N. N. N. 2.38 cor., Aurel Tipeiu 2 cor., Johann Loy 2 cor., Francisc Szász 2 cor., Nicolau Rușet primar în Holbav 1 cor. La un loc fac atâta cât 157 cor. 78 bani, din care subtrăgându-se spesele 180 cor și 16 bani, rezultă ceea ce nu s'a mai întemplat în Zërnesci) deficitul de 22 cor și 38 bani.

Marinimoișii domni primésca și pe cea această mulțumitele noastre călduróse.

Țărîmeria română.

MULTE ȘI DE TOTE.

Scrisórea cea mai vechiă.

Scrisórea cea mai vechiă se păstréză în muzeul britanic din Londra. E scrisa de Egipteanul Pambesa prietenului séu Amenemag, pe la anul 1500 înainte de Christos, în vremea domniei lui Ramses II.

Conținutul ei nu e de valóre; ea tratéză numai despre lucruri private. E scris pe papyrus și e de mirare, că se mai pôte ceti după 3500 de ani.

*

NOUȚĂȚI

de

TÓMNĂ ȘI IARNĂ.

(6-4,1-24).

Principiul firmei noastre este de a vinde numai fabricate „First Class”. Firma noastră este unica în țară, care are relații directe cu fabricanții cei mai renumiți din Lyon și Paris. Mostrele și colecțiile debitate de aceștia se pot procura exclusiv numai dela noi

Prețul ieftin însă fix

al fie-cărui articol este însemnat cu cifre, și este exclusiv a plăti prețuri mai mari.

Mostre în provincie la cerere se trimit franco.

Szénásy, Hoffmann & Cie.

Magazin de mătăsărie

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Puterea elefantului.

Experiențele de până acum au arătat, că un elefant poate purta 5500 de kg.; 2500 kg. este ceva ușor pentru el. Puterea calului este de cel mult 1200 kg.; a omului de 150—200.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 3 Octomvrie 1902.
H. Europa: Braun, Málnásy, Budapesta; Kovács, K. Vásárhely; Marcu, Dobrițin; Ladányi, Gy. Szt. Miclăuș; Bucur, Sinaia; Dr. Heteyi, Berlin; Comșa, Levadiu, Bucuresc.
H. Grand: Mauth, Viena; Ernst, Budveis; Liebestin, Kahl, Weiser, Erido, Szelmár, Spielmann, Viena.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Calendarul săptămânii.
SEPT. (1902) are 30 zile. RAPCIUNE

Zilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	22 S. Foca și Ióna	5 Placid
Luni.	23 † Conc. s. pf. Ión	6 Bronume
Marti	24 Sânt. m. Tecla	7 Iustin Aug.
Merc.	25 C. m. Eufrosina	8 Brigita
Joi	26 † S. Ioan Evang.	9 Dionisiu
Viner	27 S. m. Calistru	10 Gedeon
Sâm.	28 C. pâr. Chariston	11 Emilian

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 3 Octomvrie 1902.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	12	—
"	Grâu mijlociu . . .	11	30
"	Grâu mai slab . . .	11	—
"	Grâu amestecat . . .	8	40
"	Săcară frumoasă. . .	8	—
"	Săcară mijlociă. . .	7	80
"	Orz frumos . . .	7	—
"	Orz mijlociu. . .	6	70
"	Ovės frumos. . .	4	90
"	Ovės mijlociu . . .	4	60
"	Cucuruz . . .	10	80
"	Mălaiu (meiū) . . .	8	—
"	Mazăre. . .	16	—
"	Lințe . . .	13	50
"	Fasole . . .	10	—
"	Sămēnță de in . . .	24	—
"	Sămēnță de cânepă . .	7	20
"	Cartofi. . .	1	20
"	Măzărache. . .	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	96
"	Carne de porc . . .	1	04
"	Carne de berbec. . .	—	72
100 kil.	Său de vită prospēt. .	44	—
"	Său de vită topit. . .	64	—

Tērgul de rīmători din Steinbruch.

Starea rīmătorilor a fost la 30 Sept. n. de 47,833 capete, la 1 Octomvrie au intrat 1222 capete și au eșit 666 capete, rămānēnd la 2 Octomvre n. un număr de 48,390 capete.
Se notēzā marfa unguresscā: veche grea dela 108—110 fil. tīnērā grea dela 114—115 fil., de mijloc dela 113—114 fil. ușōrā dela 113—114 fil. — Sērbescā: grea 113—115 fil., de mijloc 111—112 fil., ușōrā 108—110 fil. kilogramul.

Nr. 14499—1902

PUBLICAȚIUNE

referitoare la formarea de nou a catastrului de pe hotarul orășenesc.

Comisarul reg. pentru catastru domnul **Adolf Barth** ne încunoscīntēzā, cā tocmai acum face clasificarea singuraticelor piese de pāmēnt de pe hotarul orășenesc și cā lucrarea sa o îndeplinește după table în următorul șir:

- II. tablă. La pōlele Tēmpei din colo și dincōci de dealul Furcilor.
- III. tablă. Nou.
- IV. tablă. Dērstele.
- V. tablă. Timișul de jos.
- VI. tablă. Intre calea tramvaiului și intre drumul Dērstelor.
- VII. tablă. Intre calea feratā de stat și intre drumul Dērstelor
- VIII. tablă. Intre drumul ferat de stat și intre riul Timișului.
- IX. tablă. Din sus de drumul Zizinului.
- X. tablă. Din jos de drumul Zizinului.

- XI. tablă. Imprejurul fabricelor
  - XII. tablă. Intre drumul Trei scaunelor și intre drumul de fer.
  - XIII. tablă. Intre drumul St. Petruului și intre drumul ferat din colo de riul Timișului.
  - XIV. tablă. Din jos de gara drumului ferat.
  - XV. tablă. Dinaintea abatorului
  - XVI. tablă. Dealungul drumului St. Petruului.
  - XVII. tablă. Dincōci de stupina lui Fabricius.
  - XVIII. tablă. Lângā stupina lui Fabricius.
  - XIX. tablă. Lângā stupina lui Steriu.
  - XX. tablă. Intre drumul Feldiōrei și intre drumul ferat.
  - XXI. tablă. Intre drumul Feldiōrei și intre drumul din Tilivechiū.
  - XXII. tablă. De lângā Ciocanul de bātut aramā.
  - XXIII. tablă. Livadia cea mare de fēnațe.
  - XXIV. tablă. Rogōzele mari.
  - XXV. tablă. Pășunea vițeilor.
  - XXVI. tablă. Stupinele dinaintea pășunei vițeilor.
  - XXVII. tablă. Stafenele.
  - XXVIII. tablă. Intre drumul din Tilivechiū și intre Spurcata (Rossbach).
  - XXIX. tablă. In dosul gārei Bartolomeiu.
  - XXX. tablă. Dincōci de stupina lui Schlandt.
  - XXXI. Tabla Gimbășenilor.
  - XXXII. tabla. Intre drumul Gimbavului și al Cristianului.
  - XXXIII. tablă. Lângā Cārāmidăria lui Kertsch.
  - XXXIV. tablă. Lângā casa de țintā militarēscā.
  - XXXV. Tabla Cristolovenilor.
  - XXXVI. tablă. Hotarul de sus (Ținutul Postovarului și Szāraz-Tōmōs
- Singuraticii proprietari au aștepta pe dl comisar estimator de catastru la pāmēntul lor, sēu — în cas decā acēsta nu le-ar conveni sē-și provadā locul cu un pociump, pe care sē se scrie esact și clar numele, ubicațiunea, numărul casei proprietarului și de e posibil și numărul top. al pāmēntului.
- Mai departe se fac atenți toți acei proprietari, a căror pāmēnturi — pentru conservarea rentabilității sēu urcarea aceleia — afarā de cheltueile ordinare recer permanent și cheltueli deosebite sē fac atenți dīc cā pentru stabilirea astorfel de cheltueli și pentru considerarea acestora la statorirea venitului curat, au a dovedi cu documente autentice la Direcțiunea de catastru reg. din Cluj atāt capitalul fundamental întrebunțat pentru lucrări de scut etc. cāt și cheltuelile anuale necesare pentru conservarea lor.
- Brassó, în 23 Septemvre 1902.
(695,1—2) *Magistratul orășenesc.*

De arēndat

cu preț fabulos de ieftin,
o grădină acomodatā pentru stupārīt, avēnd o întindere de 2 hectare, situatā în imediatā apropiere de Bārsā, putēnd fi udatā la cas de secetā cu mare inlesnire, prin conducte de apă, și inchisā sistematic de jur în prejur.
Productele se pot desface cu mare ușurință la tērgurile de sēptēmānā din comunele Bran și Zērnesci.
Amatoriș se pot adresa pentru ori-ce referințe la proprietarul
Ilisie I. Aldica,
în comuna Tohanul-vechiu (Ō-Tohan)
1—4 **Strada Morii nr. 469.** (696)

Moșie de vēndare.
În poziția cea mai frumoasă a Sēcuiemei, distanță de o orā de la Brașov, ēr de la stațiunea cālei ferate distanță de 1/4 orā, **este de vēndare o moșie de 154 jugere,** cu casā domnescā și edificii economice. Loc fōrte potrivit pentru zidire de fabricā de spirt și pentru instalare de lāptārie.
Adresa la administ „Gazetei.”

Ocașione favorabilă!
Magazin de coloniale, **Ferārie,** și **Lipscānie,** cu vechiū renume, avēnd un mare cerc de clienți, **este de vēndare,** în condițiile cele mai favorabile. Amēnunte la d **NICOLAE LUPU** Zērnesci.
Zērnesci cu aprōpe 4000 locuitori, în depārtare numai de 28 chilometrii dela Brașov, are ērna de douē ori pe dī vara de 3 ori pe dī legăturā de drum de fer, are douē fabrici însemnate, tērg de sēptēmānā și douē tērguri de țērā. 3—6

In pivnița Eszterházy
Strada Hirscher nr. 1,
(sub podul Bātușilor).
Se vinde o litrā de Must dulce cu 30 cr.
W. Kopony.

Fluidul Kwizda.
Fluid pentru **turisti** Kwizda fluid pentru soldinā.
Fricțiune probatā contra soldinei. Intrebunțatā de Turisti, Bicicliști și cālāreți cu succes, pentru recreare după ture mai mari.
Prețul o sticlā cor. 2.—, 1/2 sticlā cor. 1.20.
— Veritabil se capētā în tōte farmaciile. —
Deposit principal la **Franz Joh. Kwizda**
k. u. k. Oest.-ung. kön. Rumān. u. Fürstl. Bulg. Hoflif. Kreis-Apotheke KORNEUBURG, bei Wien.

Epilepsi.
Cine suferē de epilepsie, cārcei, de nervi sē cērā broșura în privința acēsta, se trimite **gratis și franco** dela **Schwanen-Apotheke, Frankfurt, a. M.**

Haveloc și mantale de plōie Gumi.
Ne luām voe a atrage atenția On. public din oraș și dela țērā, cā noi afarā de haine gata pentru **bārbați și copii** ținem un **deposit mare de postavuri din țērā și streinătate.**
Luām comande pentru haine bārbațesci și de copii după mēsurā, și garantām pentru croiala modernā și potrivitā, care se esecutā după cele mai nouā fasōne.
Cu tōtā stima
Depner, Roth, Westemean,
în edificiul „Spar-Cassa“ Strada Vāmii 3—5.
697.1—10.
Mostre de postavuri la cerere franco.

Telefon Nr. 80.
RESTAURANTUL
în Casa de tir (Schützenhaus) **este deschis și iērna.**
Am onōrea a aduce la cunoscīnța On. public, cā am arangiat pentru sezonul de iērna Restaurantul din casa de tir astfel, de a putē satisfacē tōte dorințele On. public.
Tot-odatā rog On. public, ca cu ocașia de festivități sē se servescā de localități, ce sunt bine arangiate.
Pentru nunți, soarele, bancheturi iau asupra-mi arangierea, care voiu esecuta-o cu acuratetā și cu **Prețuri moderate.**
Sala de tir stā la dispoziție pentru petreceri particulare.
Abonamente la fleici se primesc.
Pentru Domniș, cari doresc a-se eserecita la tragere la țintā stau la dispoziție **pusci și serviciu.**
Apelez la sprijinul On. public
cu tōtā stima
Friedrich Schmidt.
BERE de Steinbruch, **VIN** bun pentru boviz (mișmaș) și vinuri de Desert.

STRUGURI de masă său de Cură

Cei mai frumoși și fini Chasselas și Tămăioasă, amestecați 5 Kl. in lădițe său coșuri trimiși cu poșta franco 3 cor. 50 b. Tămăioasă singură 5 kilo 4 cor. 50 b. Vin roșu Szegszárd din vile proprii 3 butelii de 0.70 litr, franco trimise 3 cor. 60 bani, foarte potrivit pentru cadouri la serbători mari, se pot comanda dela

Martin v. Willinger

Gross-Wein-Producent in Zomba (Ungaria)

7-10.(678)

(Comitt. Tolna).

AVIS!

Subscrisul aduce la cunoscința On. public, că a înființat un stabiliment de

Văpsitorie și spălătorie chimică

in Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 134.

Orî și ce Garderobă (vestminte) de bărbați și dame din mătase, catifea, lânuri, uniforme militare, stufe de mobilă, panglici, dantele, perdele, umbrele etc. se curată in 12 ore așa de perfect, că devin ca nouă.

Specialități: din stufe de Kamgarn curată cu deservire glanțul, ce se ivesce.

Văpsitorie de blănuri, pene de Struț și mănuși glacé de pele.

La cas de necesitate, mă rog a face incercare cu stabilimentul meu.

Comande d'afară se esecută prompt și ieftin

Josef Schmitz,

văpsitorie și spălătorie chimică

Brașovul-vechiu, str. lungă nr. 134.

(665,6-10.)

PUBLICAȚIUNE.

Pentru toate realitățile aparținătoare moștenitorilor defunctului Dr. Otróban Nándor s'a fixat ziua de vânzare

pe 20 Octomvrie st. n. a. c. dimineața la 9 ore

în cancelaria d-lui notar public regesc Schnell Károly (strada Vămii nr. 15) și unde nu se va lăsa nimic din prețul strigărei. Ofertă se vor primi și in scris.

1) Casa de lemn, in Brassó (Scheiü) Podu Crețului nr. 107 nou (676 vechiü) indusă in cartea funduară nr. 2660, n-rii top. 3348, 3349.	Coroane. 700
2) Villa din Predeal, cu tot mobilarul din ea și cu aranjamentul, indusă in cartea funduară din Brassó, nr 10.961 A + 25.404/2 nr. top.	10,000
3) In Băcsfalu, casa cu nr. 446. cu 9 apartamente de locuit cu o grădină de pome, odăile folositoare pentru locuință de vară, dimpreună cu mobilarul, indusă in cartea funduară nr 598 A + 1659/1, 1659/2, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665 n-rii top.	12,000
4) In Băcsfalu casa nr. 445, cu patru locuințe și grădină, indusă in curtea funduară nr. 589 A + 1358, 1359/2, 1360/2, 1361/2, 1363/2, 1364/2 n-rii top.	5,000
5) In Előpatak stațiune balneră așa numită „Villa Zoná” cu întreg aranjamentul, cu mobilele din ea. cu dreptul la băi, la apa minerală, indusă in cartea funduară nr. 318 A + 1535, 1546/1, 1546/2, 1546/3, 1547, 3744 nr. top.	8,000
6) Casele din Brassó, Strada Porții nr. 16 și cel vechiü 488, indusă in cartea funduară nr. 2560 nr. top 5434. și casa din strada Spitalului nr. 11 nou și cel vechiü 475, nr. top. 5420, două case legate una de alta (fost Hotel Baross.)	80,000
7) Imobilul din Apáczka loc de zidire, indus in cartea funduară nr. 1011, n-rii top 1601/2, 1602/2, 1603/3.	100
8) Livada din Tușnad nr. 976 indusă in cartea funduară nr. A + 12.508/12.	1,000
9) Realitatea aflătoare in Bölön nr. 634 indusă in cărțile funduare sub nr. A + 2759/3	2 0
10) O șură aflătoare in Agostonfalva.	800
11) O baie de fer in Fel-ő-Rákos, ...	600
12) Realitățile aflătoare in Bardocz sub nr. 674 și 736 indusă in cartea funduară sub nr. A + 263, 266 și 267/1, 267/2	1,400

Din prețul strigărei ofertanții au a depune un vadiu de 10% in bani gata său in hârtii de valoare.

Informațiuni se pot lua in cancelaria d-lui avocat Dr. Zakariás János (Brassó, Strada Spitalului militar nr. 3) unde se va lua in considerare condițiunile date de d-l notar public regesc Schnell Károly.

Brassó, in 2 Septemvre 1902.

Szabó Alexandru,

esecutorul oficial al rămasului D-rului Otróban Nándor.

660,7-8

A N U N Ţ .

Subscrisul aduc la cunoscință, că primul și cel mai mare

Atelier de uniforme din Ardeal

este din nou bogat asortat, cu tot felul de chipiuri, pentru elevi dela toate scótele centrale române din Brașov.

Chipiurile mele sunt de I-a calitate. căptașite cu mătasă in trei colori Prețul este de bucată, fără deosebire cu fl. 1.60, său coróne 3.20. — Emblema pentru comerciaști e separat 10 cr. său 20 fileri.

Tot-odată aduc la cunoscință și Domnilor, care își fac anul de voluntar, că in Atelierul meu își póte procura numai pentru 65 fl. său 130 coróne in sus: 1 manta, 1 blusă, 1 chipiu, 1 cravată, 1 roc (tunică), 1 pantalon, 1 curea de lac, 1 pár de mănuși; toate aceste sunt din ștofă fină și se confecționează strict după regulamentul prescriis militarilor. O singură probă ajunge orî și cui pentru a se convinge despre aptitudinea și prestațiunile mele.

Cu deosebită stima

Dumitru Platoș,

BRAȘOV, Strada Mihail-Weiss 20.

10-10.(662)

DEPOSIT
de articole
igienice.

J. REIF Specialist, VIENNA
I., Brandenburgerstr. 3.

DEPOSIT
de mănuși de gumi
din Paris.

Prețuri curente in coverte inchise franco și gratis
Primăria in provincie cu Randversl.
Discreț. a K. 2, 4, 6, 8, 10 etc.

Ciocoladă de Tannin
a lui Sztraka,

are cel mai bun efect
in contra diarei,
atât la copii cât și
la adulți. O bu-
cată costă 40 fil.

Se află de vânzare
in toate farmaciile.

Folosirea
cafelei de orz a lui
Kathreiner-Kneipp
se invederează zilnic ca o
binefacere
și necesitate.

Nici o mamă iubitoare de familie se
nu întârzie a introduce cafeaua ace-
asta gustoasa și igienică.

Nu există surogat mai curat și inlo-
cuire mai buna pentru cafeaua debob,
ca cafeaua lui Kneipp.

Cafeaua de orz a lui Kathreiner-Kneipp
e veritabilă numai in pachete ori-
ginale cu marca de aparare »Pfarer
Kneipp«. Cafeaua aceea, care nu
este provăzută cu marca aceasta se
se vinde cu cumpăna nu este veritabilă

Kathreiner.